

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

9. ČÍSLO / XIII. ROČNÍK

8 Kč (11 Sk)

27. ÚNORA 2005

Z obsahu:

Skláním svou hlavu před oběťmi v Osvětimi

Poselství Jana Pavla II.
k 60. výročí osvobození
Osvětimi
- strana 2 -

Svátost smíření - Ježíšovo políbení

Další část mystických
zážitků Cataliny Rivas
- strana 4 -

KNĚŽSKÉ MATKY

Co činí církev stále mladou

Rozhovor s kardinálem
Ersiliem Toninim
- strana 6 -

Povolaná k lásce

V USA se začal promítat
film „Therèse“ o životě
sv. Terezie z Lisieux
- strana 8 -

Křesťané v Malé Asii

- strana 10 -

Civitavecchia, tajemství dlouhé deset let

Rozhovor s biskupem
Mons. Girolamem Grillem
- strana 12 -

Já jsem (9)

Eucharistické meditace
ctih. Conchity Armidy
- strana 13 -

**Fatimská vizionářka sestra Lucie
zemřela 13. února 2005**

EDITORIAL

Vynikající pastorační úspěch, jakého Boží Syn dosáhl v samaršském Sycharu, zaslouží, aby se mu věnovala náležitá pozornost. Už samotná svěží a prostá forma jeho popisu je udivující. Líčení příběhu uvádí obdivuhodné konkrétní podrobnosti, jako by byl z něho pořizován bezprostřední záznam, přičemž žádná z těchto podrobností není zbytečná či vykonstruovaná. Pokud bychom chtěli tvrdit, že si ho evangelista vymýšlel a dotvářel, museli bychom mu přisoudit přímo geniální autorské schopnosti, za jaké by zasloužil dodatečně literární cenu. Představa, že by tento popis pořizoval až někdy za sedmdesát let jako bezmála stoletý stařec, jak se domnívají někteří moderní biblisté, je spíše nereálná než pravděpodobná.

Ježíšovo působení u studnice Jakubovy může posloužit také za vzorový příklad účinného mezináboženského dialogu. Při vši hluboké úctě a toleranci, jakou Pán projevuje k nepřátelsky laděné ženě, vysloví současně zcela takticky a přece nesmlouvavě úplnou pravdu jak o jejím osobním životě, tak o smýšlení a náboženském přesvědčení jejích krajanů. Jednoznačně a nekompromisně se vyslovuje k otázce, kde je spása, a nejen že tím nevyvolá nevoli, ale získá si přesto anebo právě proto rychle sympatie dokonce u celého města, díky také bezprostřednímu apoštolátu ženy od studnice. Sycharští ho na rozdíl od nazaretských nezapudí, ale prosí, aby zde zůstal, a to dříve, než zde vykonal nějaké zázračné uzdravení. Uvěřili mu pro jeho nekompromisní slovo a „zázrak“ čtení v srdci člověka, který se tu ukazuje neméně působivý než zázračné uzdravení.

Tímto darem obdařil Pán také některé ze svých svědků. Jmenujme za všechny sv. faráře Arského, Jana Boska, P. Pia či Martu Robinovou. Podobná charisma však by měla patřit podle Kristových slov do osobní výzbroje každého apoštola. Slíbil je před svým odchodem všem těm, kteří

Pokračování na str. 9

Skláním svou hlavu před oběťmi v Osvětimi Poselství Jana Pavla II. k 60. výročí osvobození Osvětimi

Uplynulo již šedesát let od osvobození vězňů ve vyhlašovacím táboře Osvětim - Březinky. Při této příležitosti nelze nevrátit se v myšlenkách k onomu dramatu, které se zde uskutečnilo jako tragický důsledek organizované nenávisti. Sluší se dnes vzpomenout na miliony lidí, kteří bez jakékoliv viny snášeli nelidská mučení a byli zničeni v plynových komorách a krematoriích. Skláním svou hlavu přede všemi těmi, kteří zakusili tuto manifestaci „mysteria iniquitatis“ (tajemství nepravosti).

Když jsem v roce 1979 jako papež a poutník navštívil tábor v Osvětimi - Březinkách, setrval jsem před pamětními deskami obětí. Byly zde nápisy v různých řečech: polsky, anglicky, bulharsky, rómsky, česky, dánsky, francouzsky, řecky, hebrejsky, židovsky, španělsky, vlámsky, srbochorvatsky, německy, norský, rusky, rumunsky, maďarsky a italsky. Ve všech těchto řečech byla zapsána vzpomínka na oběti Osvětimi, vzpomínka na konkrétní lidi, i když dnes již zcela neznámé, na muže, ženy a děti.

Poněkud dále jsem setrval u tabule s hebrejským písmem. Řekl jsem: „Tento nápis vyvolává vzpomínku na národ, jehož synové a dcery měli být určeni k úplnému vyhlazení. Tento národ má svůj původ u Abraháma, který je také otcem naší víry (srov. Řím 4,11-12), jak to vyjádřil Pavel z Tarsu. Právě tento národ, který přijal od Boha přikázání *Nezabiješ*, sám zvláštním způsobem zakusil, co to znamená zabijení. Kolem této pamětní desky není nikomu dovoleno projít lhostejně.“

Dnes opakuji tato slova. Nikomu není dovoleno přehlížet tragédii šoah. Tento pokus plá-

novitě vyhladit celý národ leží jako stín nad Evropou a celým světem; je to zločin, který navždy poskvrnil lidské dějiny. Dnes alespoň pro budoucnost platí zásada: není možno připustit ideologie, které ospravedlňují možnost šlapat po lidské důstojnosti na základě odlišnosti rasy, barvy pleti, řeči nebo náboženství. Tento apel adresuji všem, zvláště těm, kteří ve jménu náboženství sahají k terorismu.

Tyto myšlenky mě zvláštním způsobem provázely, když jsem v roce Velkého jubilea vykonal slavnostní kající bohoslužbu u Svatého Petra a putoval jsem na svatá místa a vystoupil do Jeruzaléma. V památníku šoahu Yad Vashem a u západní chrámové zdi jsem v tiché modlitbě prosil o odpuštění a o obrácení srdcí.

Vzpomínám si, že jsem v roce 1979 setrval chvíli i u dalších pamětních desek v ruštině

a v jazyku Rómů. Historie účasti Sovětského svazu na oné válce je komplexní, ale není možno nezpomenout, že Rusové měli tehdy největší počet lidí, kteří tragickým způsobem přišli o život. Podle Hitlerových plánů byli i Rómové určeni k úplnému vyhlazení. Není možno podce-

ňovat oběť života, kterou si vyžádal od těchto našich bratří vyhlašovacím táboře Osvětim - Březinky. To je důvod, proč znovu vybízím, aby se kolem oněch pamětních desek neprocházelo lhostejně.

Nakonec jsem zůstal stát i pamětní desky v polském jazyku. Tehdy jsem řekl, že zkušenost z Osvětimi představuje „další etapu ve staletém boji tohoto národa, mého národa, za obranu základních práv národů v Evropě“. Bylo to další volání, které se zvedlo, aby hájilo právo na vlastní místo na mapě Evropy; další bolestný účet ve vědomí lidstva.

Konstatování této skutečnosti nebylo nic jiného než dovolávání se dějinné spravedlnosti pro tento národ, který vzal na sebe mnoho obětí při osvobozování evropského kontinentu od neblahé nacistické ideologie zla, a toto zotročování bylo postoupeno další ničivé ideologii: sovětskému komunismu. Dnes se vracím k těmto slovům - nechci je zapřít - abych poděkoval Bohu, že vytrvalým úsilím mých krajanů našlo Polsko pravé místo na mapě Evropy. Je mým přáním, aby tento historický fakt přinesl všem Evropanům plody ve vzájemném duchovním obohacování.

Při své návštěvě v Osvětimi - Březinkách jsem také řekl, že je třeba postát před každou z oněch pamětních desek. Já sám jsem to učinil, když jsem krácel od jedné desky k druhé v modlitbě a rozjímání a doporučil jsem všechny oběti a příslušníky národů navštívených hrůznými činy války Božím milosrdenství. Modlil jsem se také, aby na jejich přímluvu byl zachován mír ve světě. O to se modlím ustavičně dále v důvěře, že ať už budou

Pokračování na str. 13

Voda života

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Pohleďte na pole, že již zbělela ke žni

Evangelista Jan tě dnes přivádí k Mistrovi ve chvíli, kdy ti chce ukázat svou lidskou tvář. Polední slunce neúprosně žhne. Na své dlouhé cestě samařským územím z Judska do Galileje pocituje Ježíš únavu a žízeň. Prožívá stejné těžkosti jako jiní lidé, proto s nimi tak hluboce cítí. Jde za těmi, kteří jsou na tom podobně, aby jim pomohl. Pocituješ-li také vyprahlost, žízeň a únavu, připoj se k Pánu, zavede tě k prameni života.

Usedl u památné studny, ale ta je hluboká a Ježíš nemá nádobu, aby si nabral vody. Pán však zde hledá něco víc než doušek na obcerstvení. Hledá ztracené a žízňící ovce. Aby přinesl vodu života těm, kteří jsou v temnotách a stínu smrti⁽¹⁾, vážil daleko větší cestu než z Judska do Samaří. Je to vzdálenost, která odděluje nebe a zemi. Jedna z těchto ovcí právě přichází, aby si nabrala vody. Pán se k cizince obrací s prosbou: *Dej mi napít.*

Všimni si překvapení sycharské ženy. Tento Žid nejen že jí nedává najevo svou povýšenost, ale dokonce ji prosí, aby mu pomohla uhasit jeho žízeň. Jedná se tu o něco víc než o náhodné setkání unaveného Žida se Samařankou. Je to od věčnosti připravované setkání hříšnice a Spasitele. Jestliže Boží Syn něco žádá, je to vždy proto, aby mu sám mohl věnovat daleko větší dar. Jak velice se mylí všichni, kdo vidí v Bohu někoho, kdo nás chce omezovat a odnímat nám to, co se nám líbí. Nejen této ženě platí jeho stesk: *Kdybys znala Boží dar...* Nejčastější příčinou lidského bloudění je nevědomost. Tato žena je prototypem všech, kteří **neznají**, nevědí, co je pro ně dobré, a především nevědí, **jak blízko je jejich Spasitel**, jak hlubokou a štědrrou studnicí milosrdenství a dobroty je jeho Srdce. A nejen to, ta žena ani neví, jak závažný a těžký je její vlastní stav. Pokud setrváváš v sobecké závislosti, ovlivňuje to všechno tvé smýšlení, takže ani nejsi schopen vidět a poznávat pravé hodnoty. Přes hrubou slupku egoismu se Boží slovo a světlo těžko dostává k tvému srdci.

Samařská žena není dosud schopna vidět víc než svůj vlastní prospěch a pohodlí: „Dej mi tu tvou vodu, abych už neměla žízeň a nemusela se namáhat.“ Jenomže cesta k obrácení a změně života vyžaduje,

abys přemohl svou pohodlnost, abys za láciné výhody neprodával pravé Boží dary. Uspokojení, které hledáš u tvorů, jen více probouzí palčivost tvé žádostivosti. Vzbud' v sobě živou touhu poznat samu podstatu své ubohosti a hříšnosti a pros Spasitele, aby ti dal vodu opravdového poznání. Může k tomu přispět, když budeš pozorně sledovat, s jakou trpělivostí a taktkem překonává sebejistotu ztracené ovce, za kterou vážil tak dalekou cestu.

Ježíšova výzva k samařské ženě, aby přivedla svého muže, se šetrně dotýká bolavého místa jejího svědomí. Ale Samaritánka pohotově uhýbá: „Nemám muže, není o čem mluvit!“ Není to často i tvoje taktika? Aby ses vyhnul znepokojující výčitce, raději si takovou myšlenku ani nepřipouštíš. Ale právě tvoje neduhy jsou téma, o kterém chce Pán s tebou rozmlouvat. Pozoruj, jak laskavě a ohleduplně přivádí ženu blíž k doznání pravdy. Jeho milosrdná výtká dokonce začíná i končí pochvalou: *Správně jsi odpověděla..., to jsi řekla pravdu.*

Z Ježíšovy odpovědi poznává žena, že před tímto Židem nemá co skrývat. Její pokus odvést řeč na obecné náboženské téma a dlouhodobý spor dává nakonec Spasiteli příležitost, aby jí zjevil celou pravdu o sobě i o svém Otci. Ještě nikomu se Ježíš nepředstavil tak otevřeně jako Mesiáš. Je to ta nejradošnější zvěst i pro tebe: nastala hodina, kdy je možno všude vzdávat Bohu náležitou úctu v duchu a v pravdě. To, oč především jde, není to či ono místo bohopocty, ale především upřímnost srdce, které se k Bohu obrací, protože poznalo a uznalo jak pravdu o své hříšnosti, tak pravdu o svém Pánu a Stvořiteli, který poslal na zem svého Syna, aby nás vyhledal a přinesl nám živou vodu Otcovy lásky a odpuštění.

Samaritánce od Jakubovy studny se dostalo této milosti. Když šla pro vodu, netušila, že se tu setká s Bohem, který s ní bude tak dlouho trpělivě rozmlouvat, až uvěří. Necítí se zahanbena ani ponížena, nýbrž sama se pokoří a veřejně se přiznává ke své hříšnosti. Její obrácení přináší své ovoce: zapomněla vědro i vodu a spěchá do města, aby všem ohlásila příchod Mesiáše. V jeho domovině Pána vyhnali, chtěli ho shodit ze skály. Město jeho nepřátel ho prosí, aby u nich zůstal.

Na tomto příkladu poznáváš, jak se vyplácí nepřeslechnout Ježíšovo oslovení a setrvat s ním v rozhovoru. Je trpělivý, laskavý, nezná nedůtklivost a má úctu k tomu, s kým rozmlouvá. Zná tvoje viny i tvé zá-

Liturgická čtení

1. čtení - Ex 17,3-7

Lid žíznil po vodě a reptal proti Mojžíšovi. Řekli: „Pročpak jsi nás vyvedl z Egypta? Abys zahubil nás, naše děti a náš dobytek žízni?“ Mojžíš volal k Hospodinu: „Co mám dělat s tímto lidem? Ještě trochu a ukamenuji mě!“ Hospodin řekl Mojžíšovi: „Vydj před lid v doprovodu několika starců z Izraele, vezmi si do ruky hůl, kterou jsi udeřil do Nilu, a jdí! Hle, já tam budu stát před tebou na Chorebu, udeříš do skály, vytryskne z ní voda a lid se napije.“ Mojžíš tak udělal před očima izraelských starců. Nazval pak jméno toho místa Massa a Meriba kvůli hádce izraelských synů a kvůli tomu, že pokoušeli Hospodina tím, že říkali: „Je Hospodin uprostřed nás, nebo ne?“

2. čtení - Řím 5,1-2.5-8

Bratři! Jestliže jsme ospravedlněni na základě víry, žijeme v pokoji s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista. Skrze něho totiž máme vírou přístup k této milosti a pevně v ní stojíme. Naše chloubka je také v tom, že máme naději dosáhnout slávy u Boha. Naděje však nekla-me, protože Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha svatého, který nám byl dán. Kristus přece v ten čas, když jsme ještě byli slabí, zemřel za bezbožníky. Vždyť sotva kdo položí život za spravedlivého - možná za dobrého se ještě někdo umřít odhodlá. Ale Bůh dokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus umřel za nás, když jsme byli ještě hříšníci.

Evangelium - Jan 4,5-42

Ježíš přišel k samařskému městu zvanému Sychar, blízko pole, které kdysi odkázal Jakub svému synu Josefovi. Tam byla Jakubova studna. Ježíš, unavený chůzí, se posadil - tak jak byl - u té studny. Bylo kolem poledne. Tu přišla jedna samařská žena navázat vodu. Ježíš jí řekl: „Dej mi napít.“ - Jeho učedníci totiž odešli do města, aby koupili něco k jídlu. Samařská žena mu odpověděla: „Jakže? Ty, žid, žádáš o napítí mne, Samaritánku?“ Židé se totiž se Samaritány nestýkají. Ježíš jí na to řekl: „Kdybys znala Boží dar a věděla, kdo ti říká: ‚Dej mi napít‘, spíše bys ty poprosila jeho, aby ti dal živou vodu.“ Žena mu namítla:

Pokračování na str. 5

vislosti, zná předem i tvé výmluvy, ale zná především tvou hlubokou žízeň po skutečné právě a opravdové svobodě, proto přišel zdaleka, aby ti nabídl *pramen, vyvěrající k věčnému životu*. Staň se jeho hlasatelem jako obrácená žena od studnice.

Kéž bys dnes uposlechl jeho hlas, nezatvrzuj své srdce!⁽²⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Lk 1 79; ⁽²⁾ resp. žalm 95

Svátost smíření - Ježíšovo políbení

Představujeme vám další část mystických zážitků Cataliny Rivas, současné bolivijské mystičky. Tentokrát se týkají svátosti smíření. Vzrušujícími obrazy chtěl Pán Bůh podtrhnout závažnost svátosti smíření a ukázat nám celou pravdu o tom, co děje během každé svaté zpovědi. Připomínáme, že arcibiskup René Fernandez Apaza uznal mystické zážitky Cataliny Rivas za pravé a dovolil, aby její spisy byly publikovány.

Kdo z vás, když má sto ovcí a jednu z nich ztratí, nenechá těch devadesát devět v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde? A když ji najde, s radostí si ji vloží na ramena. Až přijde domů, svolá své přátele a sousedy a řekne jim: „Radujte se se mnou, protože jsem našel ztracenou ovci.“ Říkám vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří obrácení nepotřebují (Lk 15,4-8).

Ty, který snímáš hříchy světa

V úterý 14. července jsme se odebrali do Cozumelu, kam nás pozvali, abychom zde uspořádali konferenci. Bůh mě požádal, abych jedné dívce předala toto sdělení: *Pověz jí, že již dlouho čekám na ten okamžik a že toužím, aby se mi zcela odevzdala.* Byla to dívka, která chtěla vykonat generální zpověď u našeho duchovního vůdce. Když jsem jí to sdělila, rozplakala se. Pán Bůh mě tehdy požádal, abych jí pomohla. Rozmlouvaly jsme až do příchodu kněze. Když spolu odcházeli, uviděla jsem náhle, že dívku obklopuje velká skupina osob - deset nebo dvanáct - a chce spolu s ní vejít do místnosti, kde se měla vyzpovídat. V první chvíli mě to zarazilo, ale brzy jsem pochopila, že to, co vidím, je mystický zážitek, a začala jsem se modlit.

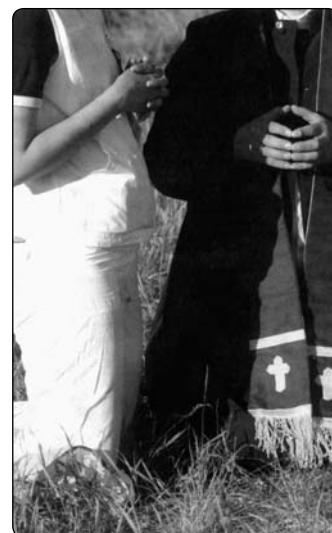
Slyšela jsem současně hlas hlasitého rozhovoru, který provázela ohlušující hudba v rytmu bubnů, a také dva sbory. Jeden se skládal z několika osob, které zpívaly fatimské Ave Maria, a druhý recitoval *Chvála a čest Bohu Stvořiteli, Synu Vykupiteli a Duchu Svatému...* Po-

klekla jsem a prosila jsem Boha o světlo pro dívku, která se zpovídá. Hned nato jsem uslyšela něčí křik. Podívala jsem se tam, odkud hlas vycházel. Ukázalo se, že je to balkon pokoje, kam dívka odešla se svým zpovědníkem. To, co jsem spatřila, bylo zarážející: ohyzdné postavy, zdeformované stvůry vybíhaly s křikem a vrhaly se dolů z balkonu. V prvním vzrušení jsem přistoupila k oknu, abych si ověřila, co se s nimi stalo, ale dole nikdo nebyl.

Právě vešel ke mně do pokoje onen přítel, který požádal mého duchovního vůdce, aby dívku vyzpovídal. Oba jsme slyšeli výrazně lomoz řetězů a řinčení kovu a zdálo se nám, že se boří stěny i strop. Začali jsme se modlit. Řekla jsem mu, aby se nebál, že takové zvuky provázejí obvykle rozkaceného ďábla, z jehož moci se vysvobozuje lidská duše. Muž se se mnou chvíli modlil a pak musel odejít. Několik minut jsem se modlila sama. Nevím, jak dlouho to trvalo. Náhle mi jakési světlo na-

řídilo, abych otevřela oči. Viděla jsem, že zmizela stěna, která oddělovala můj pokoj od pokoje, kde se dívka zpovídala.

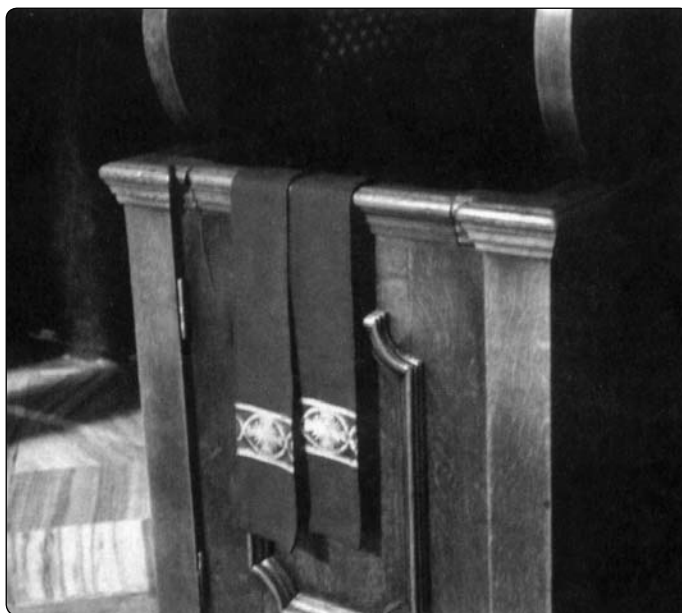
Dívka tam seděla a zpovídala se, ale nikoliv knězi, ale samotnému Ježíši Kristu, který zaujal místo kněze. Viděla jsem Ježíšovu postavu z boku. Za dívkou u dveří pokoje stála skupina postav. Bylo mezi nimi možno rozeznat řeholní sestru v modrém hábitě a černém závoji. Vedle stál neobvykle vysoký anděl a v pravé ruce držel koplí. Pomyslela jsem si, že to může být archanděl Michael nebo některý z vůdců jeho andělské družiny. V hloubi napravo od Ježíše a zpovídající se dívky jsem poznala Matku Boží Ustavičnou pomoci. Měla šaty v barvě perel z materiálu, který připomínal hedvábí, a plášť v barvě karamelu se symboly nejsvětější Panny. Dva vysokí andělé, vyzbrojení koplím podobně jako anděl stojící u dveří, sledovali vše, co se kolem dělo, pozorní a soustředění, jako by vykonávali čestnou stráž u Matky Bo-

ží, která stála se sepjatýma rukama a dívala se k nebi. Bylo tam také mnoho menších andělů, kteří vypadali jako průzrační. V jednom okamžiku Ježíš pozvedl ruku, vztáhl ji směrem k dívce tak, že jeho pravice se dotkla její hlavy. Ježíšova dlaň byla plná světla, které dopadalo na dívku jako zlaté paprsky, pokrývaly ji svým jasem a proměňovaly. Viděla jsem, jak každým okamžikem mění své vzezření, jako by z ní někdo snímal masku. ... Nejdříve byla zaražená, nyní se stávala ušlechtilou a plnou pokoje.

Ve chvíli, kdy Ježíš uděloval dívce rozhřešení, Matka Boží poklekla a sklonila hlavu a všechny postavy kolem udělaly totéž. Ježíš vstal, přistoupil ke kajícnici a tu jsem mohla spatřit, že na místě, kde seděl, je nyní opět kněz. Pán Ježíš dívku objal a políbil ji na tvář. Potom se otočil, objal kněze a rovněž jej políbil. V tom okamžiku se všechno zaplnilo neobvyklým světlem, které se vznášelo vzhůru, až zmizelo a s ním i celé vidění a já jsem se znovu ocitla ve svém pokoji.

Pán Bůh mě obdaroval tímto neobvyklým mystickým zážitkem a postupně mi pak řekl tato slova: *Kdyby lidé věděli, jakou proměnu prožije duše v dobré svaté zpovědi, a byli si vědomi přítomnosti Ducha Svatého, který v nich přebývá silou posvěcující milosti, přijímali by svátost smíře-*

LITURGICKÁ ČTENÍ - pokračování ze str. 3

ni na kolenou. Když dívka vyšla z pokoje, kde se zpovídala, pocítila jsem velkou touhu před ní pokleknout, ale jen jsem ji z celého srdce objala, protože jsem věděla, že ji předtím k sobě přitiskl sám Ježíš. Vyhlížela zcela jinak, zdálo se, že je mladší a šťastná. Vyprávěla jsem všechno svému duchovnímu vůdci, se kterým jsme setrvali dlouho v děkovné modlitbě. V noci mě Bůh požádal, abych se připravila popsat všechno, co jsem viděla, v knížce věnované svátosti milosrdenství.

Citlivý okamžik smíření

Dva dni nato mi Pán Bůh řekl, že budeme pokračovat v naší práci, a náhle jsem se ocitla v kostele proti skupině osob, které čekaly v řadě na svatou zpověď. Mým očím se ukázaly četné „stíny“ jako lidské postavy se zvířecími hlavami. Svazovaly provazem šíje a čela těch, kteří přistupovali ke zpovědi. ... Pojednou se jeden ze stínů odloučil a změnil se v postavu ženy velmi provokativního oblečení i chování a procházel kolem muže, který se právě měl zpovídat. Ohyzné postavy se s velkým uspokojením divoce smály. Zápasil s nimi anděl, který se marně pokoušel je zahnat.

Jiná osoba, která čekala v řadě, byla mladá skromná dívka a v rukou měla modlitební knížku. Byla usebraná a zamyšleně v ní četla. Stíny se k ní přiblížily jen na určitou vzdálenost a nebyly schopny jí ublížit, jako by anděl strážný této dívky byl silnější než ony. Čekala jsem na to, co se bude dít. Když dívka odcházela od zpovědnice, neměla už své původní šaty, ale byla oděna v bílý perlový šat a na hlavě měla věnec z květů. Odcházela ve společnosti čtyř andělů, kteří šli spolu s ní k oltáři. Před oltářem poklekla, aby se pomodlila, určitě šlo o uložené pokání, a andělé setrvaly u ní. V tom okamžiku vidění skončilo a já jsem se opět ocitla ve svém pokoji.

„Pane, vždyť ani nemáš vědro, a studna je hluboká. Odkud tedy chceš vzít tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jakub, který nám dal tuto studnu a sám z ní pil, i jeho synové a jeho stáda?“ Ježíš jí odpověděl: „Každý, kdo se napije této vody, bude zase žít navěky, ale voda, kterou mu dám já, stane se v něm pramenem vody tryskající do života věčného.“ Žena mu řekla: „Pane, dej mi tu vodu, abych už nikdy neměla žízeň a nemusela sem chodit čerpat.“ Ježíš jí řekl: „Jdi, zavolej svého muže a zase přijď sem.“

Žena mu odpověděla: „Nemám muže.“ Ježíš jí na to řekl: „Správně jsi odpověděla: ‚Nemám muže‘; pět mužů už jsi měla, a ten, kterého máš teď, není tvůj muž. To jsi mluvila pravdu.“ Žena mu řekla: „Pane, vidím, že jsi prorok. Naši předkové uctívali Boha tady na té hoře, a vy říkáte: ‚Jen v Jeruzalémě je to místo, kde se má Bůh uctívat.‘“ Ježíš jí odpověděl: „Věř mi, žena, nastává hodina, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalémě. Vy uctíváte, co neznáte, my uctíváme, co známe, protože spása je ze židů. Ale nastává hodina – ano, už je tady – kdy opravdoví (Boží) ctitelé budou Otce uctívat v duchu a v pravdě. Vždyť Otec si vyžaduje takové své ctitele. Bůh je duch, a kdo ho uctívají, mají ho uctívat v duchu a v pravdě.“ Žena mu řekla: „Vím, že má přijít Mesiáš, nazvaný Kristus. Ten až přijde, oznámí nám všechno.“ Na to jí řekl Ježíš: „Já jsem to, ten, který s tebou mluvím.“ Právě tehdy se vrátili jeho učedníci a divili se, že mluví se ženou. Přesto však se nikdo nezeptal: „Co jí chceš?“ nebo „Proč s ní mluvíš?“ Žena tam nechala svůj džbán, odešla do města a řekla lidem: „Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem udělala. Snad je to Mesiáš?“ Vyšli tedy z města a šli k němu. Mezitím ho učedníci prosili: „Mistře, najez se!“ On jim však řekl: „Já mám k jídlu pokrm, který vy neznáte.“ Učedníci se mezi sebou ptali: „Přinesl mu někdo něco jíst?“ Ježíš jim řekl: „Mým pokrmem je konat vůli toho, který mě poslal, a dokonat jeho dílo. Říkáte přece: ‚Ještě čtyři měsíce, a nastanou žně.‘ Hle, říkám vám: Zvedněte oči a podívejte se na pole: jsou už bílá ke žnám. Ten, kdo žne, už dostává svou mzdu a shromažďuje úrodu pro věčný život, takže se raduje zároveň rozsevač i žnec. V tom je totiž pravdivé přísloví: ‚Jiný rozsevá a jiný sklízí.‘ Já jsem vás poslal sklízet, na čem jste nepracovali. Jiní pracovali a vy sklízíte plody jejich práce.“ Mnoho Samaritánů z toho města v něj uvěřilo pro řeč té ženy, která svědčila: „Řekl mi všechno, co jsem udělala.“ Když tedy ti Samaritáni k němu přišli, prosili ho, aby u nich zůstal. Zůstal tam dva dny. A ještě mnohem více jich v něj uvěřilo pro jeho řeč. Té ženě pak říkali: „Věříme už nejen proto, žeš nám to pověděla, vždyť sami jsme ho slyšeli a víme, že je to skutečně Spasitel světa.“

Pán Bůh mi řekl: *Viděla jsi před chvílí dvě osoby přistupující ke svátosti smíření. Muž přistupoval ke zpovědnici nesoustředěný a bez náležité přípravy. Zlí duchové v takovém případě působí s větší silou. Naopak mladá dívka se modlila a prosila o pomoc. Proto se k ní démoni nemohli přiblížit a její anděl strážný, kterého zývala, ji mohl účinně chránit.*

Později mi Bůh řekl: *Všichni se musíte modlit o dobrou svatou zpověď pro ty, kteří k ní přistupují, protože každá zpověď, ke které člověk přistupuje, může být jeho poslední.*

Tehdy jsem pochopila, že všechny ostatní osoby, které se nacházely v kostele, mohly velice pomáhat kajícím i zpovědníkům. Divila jsem se tomu, že se mám modlit za zpovědníky, protože jsem před několika dny viděla, že hříchy odpouští Ježíš a nikoliv kněz. Tehdy mi Bůh řekl: *Jistě, zpovědníci potřebují modlitbu. Tak jako jiní lidé mohou podlehnout pokušení, podat se rozrztivosti nebo únavě. Pamatuj, že jsou to jen lidé.*

V noci mi Pán Bůh řekl, co se děje s knězem, který z vlastní lenosti nebo nedbalosti odmít-

ne kajícího. Ježíš mi řekl: *Jestliže nějaká duše touží se zpovídat, každý kněz, kterého požádá, je povinen vyslechnout zpověď věřícího, pokud mu v tom nebrání vyšší překážka. Kněz, který z pohodlnosti nebo z lenosti bez ospravedlňujícího důvodu odmítne kajícího, bude se z toho odpovídat před Božím soudem.*

Kněz obdržel dary, které neobdržela ani moje Matka. Je spojen se mnou a působí ve mně, proto si zaslouží obzvláštní úctu těch, kteří ho přicházejí požádat o svátost pokání. Tato úcta se projevuje ve způsobu, jakým jednají s knězem, a v tom, že přijímají jeho rady a uložené pokání. Proto vás prosím o modlitbu za kněze, aby byli věrní svému povolání a milosti, která jim byla v mé osobě udělena, a vyprošovali lidem odpuštění a milosrdenství.

Závěrečná úvaha

Drahý čtenáři, který jsi četl mé svědectví, položil sis otázku, kdys vykonal naposled dobrou svatou zpověď? Domníváš se, že kdyby tě Bůh nyní povolal k sobě, že bys byl spasen? Angažuješ se pro Boží království, nebo jsi jen svátečním pohodlným křesťanem, který sice chodí v neděli do kostela, ale spíše ze zvyku a z lidských ohledů a nikoliv z pravé horlivosti? Kladeš si někdy otázku, kolika lidským duším jsi dopomohl ke spáse? Jsi si vědom, že svaté přijímání musíš přijímat jen ve stavu posvěcující milosti, nebo patříš mezi ty, kteří se domnívají, že není třeba se zpovídat knězi, ale stačí jen Bohu? Pamatuj, že zatím co čteš tyto řádky, někdo se za tebe modlí, abys ve chvíli smrti mohl čerpat ze svátosti sílu, aby tvůj odchod z tohoto světa byl svátkem pro nebe i zemi, abys neumíral ve strachu, ale v lásce a radosti.

To ti přeji pro milosrdnou lásku Ježíše Krista

Catalina, 18. července 2003

Z *Mitujcie się* 5/2004
přeložil-lš

KNĚŽSKÉ MATKY

Co činí Církev stále mladou

Rozhovor s kardinálem Ersiliem Toninim: „Věřím, že raní modlitba, která byla ještě pro naše matky svatá, byla záchranou Církve. Musíme si ji opět osvojit. My biskupové se musíme soustředit na tento program místo na velkolepá shromáždění...“

Setkání s kardinálem se uskutečnilo v kapliče sv. Aloise ve starém paláci Rospigliosů hned vedle Santa Maria Maggiore, kde kdysi žili Imperialovi misionáři a kde se v průběhu posledních dvou staletí mnoho římské mládeže připravovalo na první svatě přijímání, mezi jinými r. 1886 i Eugenio Paccelli, pozdější papež Pius XII. A žilo zde mnoho svatých kněží, od Francesco Maria Imperiali až k sv. Janu Křtiteli de Rossi, Josefu Rinaldimu a k Pirro Scavizimu.

Kardinál přišel z natáčení televizního pořadu a byl rád, že se setkáváme na místě, které je tak plné oné katolické víry, kterou je ještě zřetelně cítit na některých místech v Římě.

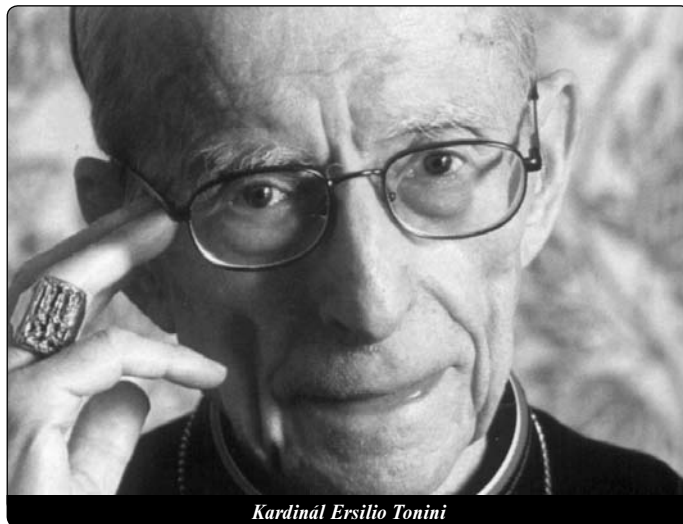
Začneme náš rozhovor tím, co máme dnes před očima: nepředstavitelné odkřesťanštění, abychom znovu sáhli k výrazu, který před několika lety použil kardinál Ratzinger.

Tragické okamžiky Církve jsou vždy okamžiky mládí Církve. Již Augustin byl zaujat myšlenkou zničení Říma. V první řadě proto, že to byl Řím, a pak, že pohané, kteří měli na tom vinu, to svalili na křesťany. Na začátku *De Civitate Dei* říká: „Opravdu věříte tomu, že Církev a evangelium z toho nezískalo hnací sílu?“ Říká, že Kristova smrt na kříži zakládá mládí Církve: „Hæc iuventus Ecclesiæ.“

A právě v této chvíli, kdy jsme dezorientovaní, zaražení a máme dojem, že svět se řítí k úplnému zničení, jsem hluboce přesvědčen o tom, že z této tragédie... co z ní může vzejít? Nyní

je doba rozdělování a kontrastů za námi a nastává čas ztotožnění. Národy se začínají vytrácet, minulé dějiny ztrácejí svou váhu a my si začínáme uvědomovat, že se nám opět vede jako židovskému národu, který potřeboval prožít deportaci, aby začal chápat. Velké požadavky směrem k budoucnosti, to je právě ono: podaří se nám žít pospolu, jak to vyjádřil Alain Touraine již v titulu své knihy – *Pourron nous vivre ensemble? Égaux et différents?* (Podaří se nám žít pospolu? Rovným a rozličným?)

Dějiny, na rozdíl od toho, co říkali Řekové, neprobíhají v kruhu, nýbrž spíše jako šíp, který směřuje k budoucnosti. Nebo snad ne? Říkám nyní: Církev

Kardinál Ersilio Tonini

je matka v tom smyslu, její úkol je v tom, především po koncilu, převzít odpovědnost za to, co přijde. Církev nemá pro nic za nic titul „katolická – všichni pospolu“. Již Augustin to chápal tak, že boj směřuje proti těm, kteří chtějí jen „africkou“ církev (kardinál má na mysli boje s donatisty, pozn. red.).

To, co jste řekl na začátku o Církvi, dává nám k zamyšlení encyklika Pavla VI. *Ecclesiam Suam*, která vyšla před 40 lety. Co o tom soudíte?

Tato encyklika má tak mírný tón! Papež tu vystupuje v určité míře v roli prosebníka o odpuštění, mluví o sobě v poníženém tónu, je plný laskavosti, neuvěřitelné pokory, jakoby úzkostný, a přece smělý. A nyní chápeme velice dobře, že papež má v ruce budoucnost. Podobně jako v jiné encyklice o hospodářství, *Populorum progressio*. Žádný pontifikát není možno srovnávat s jiným pontifikátem. Někteří chtějí dnešnímu papeži přiřknout titul Veliký. Já osobně doufám, že by to nepřijal. Tato formule se mohla používat před několika staletími, ale dnes není vhodná. Dnes musíme být pokorní, prostí, vědomí si naší pozice. Moje matka mi vždy říkala: „Snaž se, abys spasil svou duši, můj mladý!“ Matka Mons. Tettamanziho, když se dověděla, že její syn se stal arcibiskupem v Miláně, řekla: „Doufejme, že nyní nezpychne!“ To jsou nádherné věci.

Ersilio Tonini s matkou a sourozenci

la člověkem a která nás, jak říká Stock „osvobodí od otroctví, ke kterému nás odsoudila příroda“. Ten nebo onen chce odstranit bytost, kterou stvořil Bůh. To jde k tíži tajemství vtělení, když se totiž ničí lidská přirozenost, pak je to i nezdar vtělení. A za deset nebo dvacet let budou tyto problémy na denním pořádku. Mladí lidé, kteří nyní vyrůstají, se připravují na neobvyklou světovou událost, kdy se bude v parlamentu rozhodovat o tom, zda si Boží dílo zaslouží respekt, anebo má být prostě vyměněno. Proto si musí Církev položit otázku, jak bude moci získat znovu přitažlivou sílu, kterou měla v minulých staletích. Dříve si mohli mladí vzít příklad ze svých rodičů a pak – byl zde stále ještě určitý smysl pro poslušnost. Dnes jdou mladí jen za tím, čím se cítí přitahováni.

Církev se tedy musí stát přitažlivou...

Bezpodmínečně. Jestliže nedokáže přitahovat, k čemu tady je? Neboť Církev je láska a láska je přitažlivost. My opakujeme slova „ve jménu Ježíše Krista“, ale do jaké míry máme já a Kristus taková „já“, která se osobně milují? Kristus nepřišel, aby lidi učinil upřímnými. O to se postaral již Sokrates. Na to, abychom člověka obdivovali, abychom mluvili o jeho spiritualitě, na to stačil Sokrates a velcí myslitelé. Věc se má jinak. Ježíš Kristus je Boží „chut“: to je podstata. A život, který Bůh žil v lidském těle Ježíše Krista, chce předat nám. On je to, kdo v nás chce půso-

bit, a proto mě prosí, abych se mu odevzdal a nechal se od něho inspirovat a vést. Když jsem četl Simonu Weilovou, která na jednom místě zvolá: „Proč je dobré, že jsem zde i já a nejen pouze Bůh?“, cítil jsem se tím zasažen, přemožen. A někdy si opakují: „Proč je dobré, že jsem tu i já a ne pouze Bůh?“ Zřejmě proto, že mám úkol. Úkol milovat, což je zřejmě toto: Dovolit Kristu, aby ve mně miloval ty druhé. Pak je jasné, že všechno vidíme zcela jinak, vidíme vše Kristovým očima.

Odrzovým bodem je tato láska k Ježíši, kterou podle zkušenosti mnoha mystiků vyvolává sám Ježíš. Terezie z Lisieux řekla: „Když jsem dobročinná, pak je to jen Ježíš, který to ve mně působí.“

Musíme rozlišovat mezi explozivním mysticismem a druhým, skrytým, kterým oplývá Církev. Jako tehdy, když mi bylo osm let a moje matka mi řekla: „Bud' připraven, můj mladý, Pán chce tebou konat dobro.“ Nebo - bylo mi 14 či 15 - moje teta mě viděla, jak držím v rukou misijní noviny, a řekla: „Ty se přece nechceš stát misionářem? Víš přece, že tvoji rodiče jsou chudí a mají dluhy! Co by si bez tebe počali?“ A moje matka, které to teta vyprávěla, mi příští den řekla: „Můj mladý, neposlouchej ji. My jsme chudí, ale co Pán chce od tebe, to chceme také my.“ Ona všechno pochopila jako několik dní před smrtí, kdy jsem ji chtěl těšit: „Maminko, jen několik dní, za pár dní budeš zase doma a za pět let, až budu knězem, půjdeš ke mně.“ Odpověděla: „Tak daleko nedojdu, nejsem toho hodna.“ A den před smrtí řekla otci: „Pomodleme se růženec, protože zítra ráno umřu.“ A tak se skutečně stalo, v přítomnosti jejich pěti dětí a ve velkém, největším míru.

Pokud jde o mystiku...

Ano, mystika! U kolika prostých lidí, kteří ani neví, co je to mystika, vidíme ve zpověd-

nici (jak mnoho jsem se ve zpovědnici naučil!), že Boží milost působí, a vidíme, co působí Boží dobrota. Milost je ta dobrota, skrze kterou Bůh „dostává příchuť“, a ta je nekonečným dobrem. Proto vidíš věci takové, jak

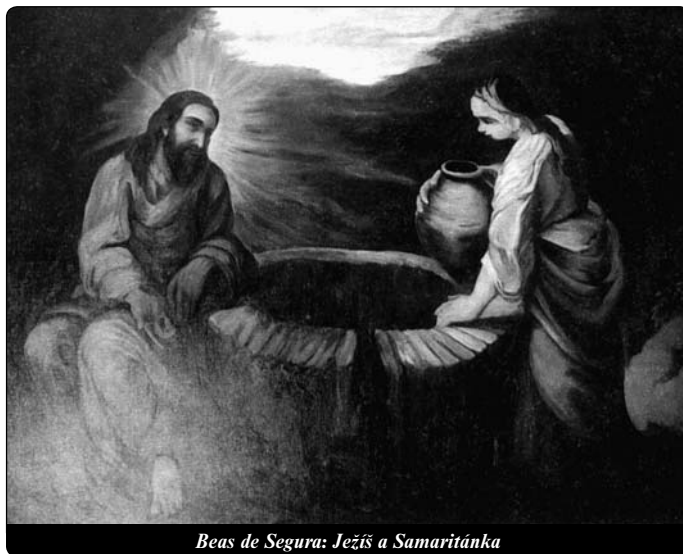

Tonini jako mladý kněz

On je vidí, a dostáváš Boží příchuť a vidíš v chudých a slabých ty svoje.

Kdo by nechtěl mít větší srdce?

Snad si toho nejsme vědomi, že v prvním článku vyznání víry (Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe a země) si připomínám zrození světa i svoje. Ranní modlitba, která byla ještě našim matkám nejvyšší dů-

Beas de Segura: Ježíš a Samaritánka

ležitá a svatá, byla podle mého názoru záchranou Církve. Musíme si ji opět osvojit, (my biskupové se musíme soustředit na tento program, místo na velkolepá shromážení): na ranní modlitbu. To znamená znovu se probudit, znovu se narodit, jako poprvé. Probudím se a mám přání zvolat: Jsem, můžu vidět, cítit! Stále jsem si na to ještě nezvykl, být. A tomuto úžasu jsem se naučil od své matky. Někdy, když si oblékám ponožky, zadívám se na své žíly a mohu nad tím jen žasnout. A když si myji hlavu, myslím na to, co jsem se nyní dověděl: „Tam uvnitř je 40 miliard neuronů!“ Jak krásná je *Veronika* od Pèguyiho. První stránky bych chtěl ukázat celému světu. Jen pomysleme na narození. Rodičům vždy říkám: „Souhlasí to nebo nesouhlasí, že když se narodilo dítě, tobě se narodilo, ale tys je nevytvořila, že to byla největší podívaná na světě?“ Ztratili jsme schopnost hodnocení a úžasu nad tím, že jsme.

Nakonec bych chtěl mluvit ještě o jednom: o důvěře, kterou Pèguy nazývá ctností dítěte, protože dítě je důvěra, dítě dokonale důvěřuje. Okamžik, kdy se Bohu zcela svěříme tak jako dítě, máme tu největší čest, jakou si můžeme představit, a to je to, co Boží srdce nejvíce dojíká. Ztracený syn měl při svém návratu svoji naději smíšenou se strachem, který však otec ihned rozptýlil, proto-

že mu dal pocítit, že má jen zisk a žádnou ztrátu. Věřit této lásce Boha, který se na mě dívá ze své slávy... Na druhé straně se jistě nejedná o poezii; jak říká 17. kapitola Janova evangelia. Kdykoliv čteme evangelium, musíme si uvědomit dvě věci. Za prvé, že se jedná o pravdivé skutečnosti, a za druhé, že ve hře jsme my sami. Když při proměňování ve mši svaté říkám: „Toto je mé tělo,“ a říkám to mechanicky, aniž jsem si vědom toho, že se to týká mne, pak jsem pouhá loutka a nic víc.

Je tu ještě jedna choulostivá věc, kterou je třeba řádně formulovat, aby nedošlo k problémům, a to je místo hierarchie. Obávám se, že mě lidé jakožto kardinála pokládají za někoho, kdo měl úspěch. Bojím se toho, protože jsem zde spíše proto, abych vy-

Ersilio Tonini se svými sestrami

dával svědectví. Bůh mi prokázal velkou milost, ale když jsem se stal biskupem, tak jistě ne proto, že jsem lepší než ostatní. Mám více odpovědnosti, to souhlasí. I když to dnes vzhledem k rostoucí závažnosti médií nic neznamená, když je někdo kardinálem, pokud mluví jen banalností. Uklízečka může říct věci, které se dotknou srdce víc, než slovo kardinála. Ale když od toho odhlédneme, musíme říci, že úsilí o kariéru je velmi nebezpečný postoj pro pastýře, pro biskupa atd. Augustin říká, že když někdo hledá v Církvi něco, co není Bůh, pak je to žoldák. My jsme svědkové, a proto musíme usilovat spíše o schopnost milovat, o trvalé přání říct si nad každým, koho potkáme: „Je to dítě Boží, co pro něho mohu udělat?“

*Z 30giorni 11/2004
přeložil-lš*

Povolaná k lásce

V USA se začal promítat film „Therèse“ o životě sv. Terezie z Lisieux. Herečka Lindsay Younceová, představitelka hlavní role, pokládá obrácení ke katolické víře za největší milost, která ji potkala v průběhu natáčení filmu. Přinášíme svědectví samotné herečky, a to je současně pozvánkou na film, který by se měl objevit na plátcích našich kin.

Byla jsem vychovaná ve velmi náboženské rodině. Základem evangelické víry, kterou jsme přijali, byla prostota srdce, myslí a modlitba, zvláště kontemplativní. V našem vyznání nebylo místa pro svátosti ani jakoukoliv autoritu, a proto bylo pro nás obtížné přijmout tuto dimenzi katolické církve. Nikdy jsem však nepochybovala o Ježíši. Na střední škole jsem se potkala s mnoha katolíky. Dříve jsem o nich slyšela, že ve skutečnosti nepraktikují svou víru a že u nich platí pouze rituál. Jeden katolík mi však řekl: *Chceš-li se něco dovědět o moji víře, přečti si katechismus.* To jsem také udělala. Měla jsem v úmyslu dokázat kolegovi, že se mýlí a že nemá být katolíkem. Jako protestantka jsem žila v přesvědčení, že víru je možno najít jen v Písmu, a proto jsem ho vzala do ruky a začala číst od začátku až do konce. Nakonec jsem našla úryvky, které hovoří o křtu a o svatém přijímání. Uvědomila jsem si, že Písmo mluví o svátostech, o křtu, o Těle a Krvi Páně a uvědomovala jsem si, že nebudu moci setrvat v protestantském vyznání. Nevěděla jsem, kam se obrátit. Stále jsem však odmítala stát se katolíčkou. Bylo mi tehdy 16 a rodiče o tom neměli tušení. Cítila jsem se jako ztracená. Celou tuto dobu jsem se vroucně modlila, abych byla přivedena na správné místo. Z historických knih

jsem se dověděla, že církevní Otcové byli pokřtěni, přijímali svatě přijímání, uctívali Pannu Marii. Pamatuji si na den, kdy jsem si jasně uvědomila, že prvotní církev byla katolická. Toto zjištění mě znechutilo a současně polekalo. Nevěděla jsem, co s tím vším mám udělat. Teď pochopitelně již vím, že mě přitahovalo místo, kde je Ježíšovo Tělo skutečně přítomné.

Jednou jsem se modlila v tichu srdce v kostele. Tu jsem uslyšela slova: *Jsem zde.* Ten

FILM O SV. TEREZIČCE

Leonardo Defilippis natočil film o Terezii z Lisieux. Pokládá tuto skutečnost sám za zázrak, protože takové filmy jsou velice nákladné a riskantní. Film byl financován výlučně z darů. Rodinu Defilippis vedly dva důvody: především věří takovým postavám, jako je svatá Terezie. Je to jedna z nejvýznamnějších osobností novodobých církevních dějin. Dále to byla pro ně morální odpovědnost, takový film přivést ke zdárnému konci. Vlastní natáčení bylo co nejúspornější a trvalo pouhých 19 dní. Všichni spolupracovali s velkou obětavostí. Zatímco u jiných filmů se natáčí za den jedna stránka scénáře, v tomto případě to bylo i šest stran. Režisér je přesvědčen, že film osloví mnoho lidí.

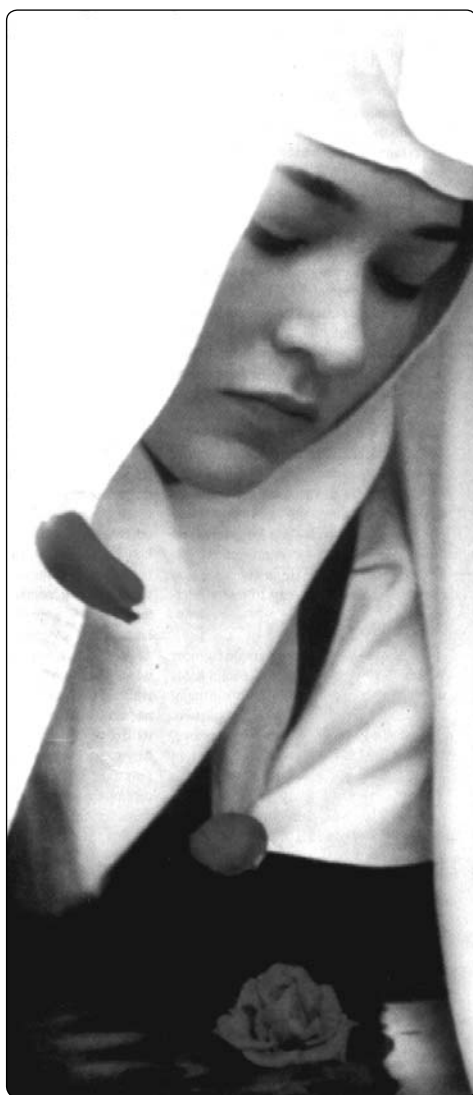
Každá ze 64 kopií si v USA vydělala 10 000 dolarů. Filmový průmysl mluví o úspěchu již při 5 000 dolarů. O světici je zájem i mezi muslimy a u dalších nevěřících skupin obyvatel. V New Yorku měl film veliký úspěch. Mezi současně promítanými filmy se umístil na druhém místě hned za film *Shark Tales*.

hlas byla tak výrazný, že jsem se podívala vzhůru a kolem sebe, ale nikoho jsem neviděla. Znovu jsem se začala modlit a uslyšela jsem ten hlas podruhé a potřetí. Uvědomila jsem si, že je to Ježíš, který mi vléval pokoj. Řekl mi, že mám otevřít své srdce katolické víře a přinejmenším přiznat, že katolíci nejsou takovými, za jaké jsem je pokládala. Ta slova – *Jsem zde* – znamenala – *Jsem ve svatostánku. Moje Tělo a Krev je zde, nemusíš nikam chodit.* To vlastně otevřelo mé srdce pro katolickou církev.

Ale stále jsem se chovala jako v jedné scéně z dětství. Bydleli jsme tehdy ve velice malé uličce a já jsem velmi zřídka potkávala automobily. Když mi bylo šest let, šla jsem s třiletým bratrem krmít kačenky do statku proti našemu domu. Na filmu, který ten den točil můj tátnek, je vidět mého bratra, jak přeběhl přes cestu. Potom je vidět moji hlavu, jak se otáčím napravo nalevo. Ulice byla prázdná, ale já jsem se bála přejít na druhou stranu. A právě tak vypadal můj život. Pán Bůh ke mně mluvil: *Mám pro tebe malou stezku, prostě na ni vejdi.* Ale já jsem se bála, protože jsem se chtěla ujistit, zda je to správná cesta.

Ve věku 17 let jsem odjela do Evropy. V Římě jsem pochopila, že katolická církev má něco, co jiné církve nemají: dějiny, teologii, spiritualitu, bohatství. Když jsem se vrátila domů, uvědomila jsem si, že se musím stát katolíčkou. Nikomu jsem o tom neřekla, v srdci jsem již měla jistotu. Poznala jsem první světici: sv. Faustynu. Více méně v té době, kdy byla blahořečená, jsem viděla o ní film. Byla jsem pod hlubokým dojmem ze svatosti této sestry a z její blízkosti s Bohem. Slyšela jsem, že v určitém období svého života se modlila k Matce Boží. Pomyslela jsem si, že když se svatá osoba modlí k Panně Marii, musí to něco znamenat. Rozhodla jsem se, že se budu modlit růženec, ale nevěděla jsem, jak se to dělá. Nakonec jsem pomyslela na internet. Vyhledala jsem heslo růženec a dostala jsem odpovědi z mnoha stránek. Tak s elektronickým *Ave Maria* v zádech jsem se začala modlit růženec. Pamatuji si, jak velice jsem se bála, že do pokoje vejde některý z rodičů, ale nestalo se tak. V posledním roku střední školy jsem doma řekla, že se chci stát katolíčkou. Rodiče tím byli velice zarmouceni.

Chodila jsem denně do kostela, i když mi v tom bránili. I když jsem nemohla přistupovat k svatému přijímání, těši-

la jsem se z toho, že mohu být blízko Nejsvětější Svátosti.

Jednoho dne stálo u kostela velké množství aut a policejních vozů. By jsem si jista, že někdo zemřel. Zeptala jsem se někoho na parkovišti, co se stalo. Řekli mi, že přijely ostatky sv. Terezie od Ježíška. Tehdy jsem ještě nevěděla, kdo to je, a samotné relikvie mě polekaly. Přesto jsem vešla do kostela. Dnes vím, že Ona to chtěla. Postavila jsem se vzadu vedle jednoho pána, který si všiml, že nevím, jak se zachovat, a všechno mi vysvětlil. Pán se jmenoval Concepción (španělsky Početí) ke cti Neposkrvněné. Teď vidím, že Maria mě celý čas provázela. Během mše jsem uctívala ostatky. Bála jsem se, že mě zachytí televizní kamery a že se mohu objevit ve zprávách, ale já jsem nechtěla, aby se o tom dověděli rodiče. Ale neobjevila jsem se na obrazovce, Ježíš to zřejmě naplánoval na pozdější dobu na můj filmový debut.

Když jsem vstoupila na akademii, pochybovala jsem, zda je možno být herečkou a současně křesťankou. Záležitost víry jsem odložila do druhého plánu. Realizovala jsem však představení o postavách žen v Ježíšových očích: Marii, Martu... Právě tehdy mi někdo řekl, že se bude natáčet film o sv. Terezii. I když jsem stále vlastně nevěděla, kým byla, šla jsem na casting.

Jakmile jsem obdržela její roli, koupila jsem si všechny dostupné knížky na téma malé Terezičky. Světice měla veliký vliv na můj život, celou dobu se mě dotýkala a měnila mě. To nebyla jen role, to bylo obrácení. Svatá Terezička má takovou moc působit na lidi, že nebylo možné zůstat lhostejnou k její lásce. Mnoho osob obdivovalo sv. Terezii právě proto, jak milovala. Když se někoho dotkla, bylo to, jako by se ho dotkl sám Ježíš. Sv. Terezie mnoho nedělala, ona prostě milovala. To je to, k čemu jsme všichni povoláni: povolání k lásce. To chce od nás Bůh. To vlastně vysvětluje, co to znamená být

uvěřit. Je-li dnes jejich výskyt ojedinelý, nesvědčí to o Boží neochotě, spíše napovídá, že připravenost skutečně uvěřit patří asi k našim slabým stránkám. Začali jsme příliš spoléhat na sebe. Naše pastorační aktivity a plány jsou postaveny spíše na lidských dovednostech a organizačních schopnostech než na modlitbě, pokorné víře a charismatech. Uvěřit znamená odevzdat se bezvýhradně Bohu k pokorné službě. Ti, kteří si tuto milost vyprosili nebo kterým ji vymodlili druzí - nezřídka to byly jejich matky - a v duchu této víry žili, zřetelně tím mezi svými současníky vynikali, až jim někdy připadali dokonce jako podivíni. I my se na jejich praxi díváme často až s nedůvěrou jako na něco překonaného, jenže zatímco kolem nich království Boží přinášelo užitek stonásobný, kolem nás vykazuje trend spíše opačný. Jedno z nejnebezpečnějších pokušení posledních desetiletí je myšlenka, že vzhledem k pokročilé době i my jsme pokročilejší, vyspělejší, že máme větší rozhled, že jsme se oprostili od přežitků minulosti a zahájili novou éru církevních dějin. To může být ve skutečnosti smyšlené zcela světské a lidsky domyšlené a v lecčems se podobá smyšlené oněch revolucionářů minulého století, kteří si také mysleli, že ve své osvícenosti překonali všechno tmářství a nyní změní svět.

Za údajnou moderností, vstřícností a otevřeností k světu se také někdy skrývá nepřiznaná skutečnost, že jsme se otevřeli vlastní pohodlnosti. Skutečnou pokro-

kovost a otevřenost světu velmi správně a velmi zřetelně ztělesňuje např. nejsoučasnější světice matka Tereza, která je prototypem propojení předkoncilního s pokoncilním. Matka Tereza nevycházela vstříc světu cestou ústupků a pohodlnosti, ale naopak obětavou službou až do krajnosti a neuvěřitelnou silou, k tomu potřebnou, čerpala z vytrvalé modlitby na kolenou. Její dílo, před kterým se sklání celý svět, stojí na hluboké víře zbožnosti, která leckomu připadá překonaná.

Nacházíme se v přelomovém období, kdy postupně odchází generace, která ještě prožívala život církve první poloviny minulého století. Pokud na ně vzpomíná a poukazuje občas na to, co z něho v dnešní praxi postrádá, neměli by se na ni ti mladší dívat jako na tvrdošíjného zastávce „vykopávek“, ale jako na pamětníky doby, ze které vyrostly zástupy světců, kteří jsou pokladem Církve. Právě ty „vykopávky“ jim často pomáhaly najít ten nejdůvěrnější stav víry, úcty, pokory a lásky k Bohu, o kterém vydali světu to nejkrásnější svědectví obdivuhodnými díly. Povýšený a přehlíživý postoj některých vlivných současníků, kteří z pohledu na tradici dělají někdy přímo tabu, může velmi negativně ovlivnit nastupující generaci a učinit ji slepou k nenahraditelným hodnotám. Pohledme na staříckého kardinála Toniniho, s jakou úctou vzpomíná na svou matku a nachází v její prosté lidové zbožnosti znaky nesporné

mystiky, ačkoliv ona sama by asi při otázce, co je to mystika, upadla do rozpaků. Nestudovala spisy velkých mystiků, zato ale znala katechismus. To byla kdysi nevelká knížka, která v lapidárních a výstižných odpovědích obsahovala všechny základní pravdy nezbytné pro každého křesťana, a tyto odpovědi byli někdejší křesťané schopni kdykoliv doslova vysypat z rukávu. Tyto znalosti spolu s každodenní modlitbou (*ráno a večer, před jídlem a po jídle a když se k modlitbě zvoni* - Kat. katechismus) dokázaly prostou ženu přivést k pochopení, že Bohu je třeba všim svým konáním sloužit v pokorné sebeobětující odevzdanosti. Ochota k takovému sebeobětování vychází z opravdové a pokorné víry v Boží slovo, že i to, co se nám vzhledem k porušené přirozenosti jeví nejdříve obtížné, je základem našeho štěstí, ke kterému jsme stvořeni a povoláni.

Vyhýbat se nepohodlí a oběti znamená uhýbat z jediné cesty, která nás vede k našemu cíli, k Bohu. To je poselství, které si musíme dokonale osvojit a přinášet se vši rozhodností a otevřeností světu vhod i nevhod. Mlčet z opatrnosti o tom, co je podstatné, to není z naší strany otevřenost, ale naopak uzavřenost. Jestliže i my se vydáme širokou cestou pohodlnosti a sebeuspokojení, nemůžeme se divit světu, že si jde za svým sebeuspokojením stále kratší cestou, dnes už doslova přes mrtvolu.

-red-

maličký: být bytostí, kterou miluje Ježíš, a sám milovat druhé takovou láskou jako on. V malých obyčejných věcech je ukryto celé tajemství.

Na podzim 2000 jsem začala období katechumenátu a 31. května 2001 jsem byla pokřtěna, biřmována a přistoupila jsem k svatému přijímání. Přijala jsem jméno Faustina Terezie. Byl to nejkrásnější den v mém životě. Během jedné hodiny jsem ob-

držela tři svátosti. Myslela jsem si, že když budu pokřtěná, bude všechno v pořádku, ale zatím teprve nyní začala práce se sebou. Ale to je dobrá práce.

Když jsem byla poprvé v Římě, doufala jsem, že se tam vrátím jako katolička. Bůh vyslyšel mé prosby a při druhém výročí mého křtu jsme jeli do Říma ukázat římské kurii film o sv. Terezičce. Papež mi udělil pozhnaní.

Modlím se, aby se všichni lidé dověděli o Božím milosrdenství, o lásce, kterou jsem obdržela skrze sv. Faustynu a sv. Terezičku. Chci, aby lidé znali Ježíše. Je třeba světu ukázat, že katolická církev je zbudována na Kristu a na ničem jiném. Sv. Terezie od Dítěte Ježíše je dobrým příkladem pro současné křesťany.

Z *Mitujcie się* 5/2004
přeložil -lš-

Křesťané v Malé Asii

Svatý otec sám navštívil Samkaru a Istanbul v roce 1979 a v roce 1994 nazval Turecko „Svatou zemí prvotní církve“.

Od doby, kdy se rozhořela debata o vstupu Turecka do EU, mluví se také více o postavení křesťanů v této zemi.

Země Bible

Žádná země kromě Palestiny není tak spojena s dějinami křesťanství a s Bibli jako oblast Turecka. Hora Ararat, na které přistála Noemova Archa po potopě, leží na území dnešního Turecka, stejně jako městečko Haran, odkud pochází patriarcha Abrahám, který zde obdržel Boží volání, aby se odebral *do země, kterou ti ukáži*. U Urfy, dřívější Edesy, to připomínají Abrahámovy rybníky. V Haranu u Urfy čerpají ještě dnes ženy a dívky vodu ze studny jako kdysi před třemi a půl tisíci lety, když poslal Abrahám svého služebníka do Haranu, aby přivedl Rebeku jako ženu pro jeho syna Izáka. Jakub sloužil dvakrát sedm let u Lába, aby se pak oženil s Ráchel. Antiochie, „Boží město“, dnešní Anatakya v jihovýchodním Turecku, je místo, kde Kristovi učedníci poprvé dostali název „křesťané“.

Cesty apoštola Pavla leží z velké části v Malé Asii: Perge v Pamfýlii, Antiochie v Pisídi, Ikonium, Lystra a Derbe jsou biblická místa Nového zákona stejně jako Efez a oblast Kolosanů a Galaťanů, kterým poslal sv. Pavel své listy. Rovněž Apokalypsa sv. Jana platí sedmi obcím v západní Malé Asii, jejichž svícem bylo hnuto.

Zde žili velcí církevní Otcové jako Bazil, Řehoř Nisánský, Řehoř Naziánský a Jan Zlatoústý. V Niceji, Konstantinopoli, Efezu a Chalcedonu se konaly první církevní koncily, na kterých byla definována naše víra.

Mnoho lidových světců, jako Barbora nebo Markéta, sv. Blažej, Jiří nebo Mikuláš, pocházelo z Anatólie. Dvě třetiny ze čtrnácti svatých pomocníků by dnes měly turecký pas.

Tragédie 20. století

Přes všechnu tuto tradici nikde na Východě neutrpělo křesťanství takové ztráty jako na území dnešního Turecka. Zatímco počet křesťanů v Sýrii, Iráku a Egyptě je možno ještě uvádět v procentech, tvoří křesťané v Turecku jen promile. Přitom před první světovou válkou tvořili ještě 30% obyvatelstva, které vyznávalo pod vládou sultána nebo kalífa, tedy zástupce Mohamedova, svou víru. Osmanské Turecko bylo organizováno systémem tzv. milletů, přičemž jednotlivé millety byly určeny nábožensky. Muslimové bez ohledu na původ a řeč náleželi do milletů muslimských, Řekové, Arméni a katolíci tvořili vlastní millety.

Křesťané vymizeli z jednotlivých oblastí téměř dokonale. Ale nebylo to v době pozdní an-

Situace byla zcela jiná ještě před první světovou válkou, kdy obyvatel Malé Asie bylo jen 10 milionů a přitom křesťané se počítali na miliony. Baedekerův cestovní průvodce z roku 1914 uvádí v Cařihradu 500 000 Turků, ale také 200 000 Řeků, 180 000 Arménů a 70 000 jiných křesťanů.

Ve své knize *Duchovní a světské z Orientu* napsal tehdy protestantský teolog a znalec východních církví Heinrich Gelzer: „Vedle oficiálního tureckého světa... existuje ještě druhá křesťanská Konstantinopol, o které obyčejný turista málo ví. Faran, řecká čtvrť, nebo Kum-Kapu, sídlo Arménů, turisté pramálo navštěvují nebo jimi jen chvatně projdou, a přece je zde vedle oficiálního tureckého světa starokřesťanský orientální svět, neméně zajímavý s nepochybně velkou budoucností.“

V této předpovědi se Gelzer hluboce mýlil. Budoucnost přinesla po několika letech jen vyhnání, smrt a záhubu statisíců z křesťanských řeckých a arménských obcí. Takové obce se nacházely i mimo Istanbul v jiných

Ve východní Anatólii sídlil arménský katolikos v Sis Kilikii, arménský patriarcha sídlil na ostrově Aghtamar. Důležitá arménská biskupská sídla byla Erzerm, Kaysseri, Izmir, Izmit, Sivas, Tokat a Van. Syrský patriarcha měl sídlo v Mardinu a nestoriánský katolikos v Hakkari. Syrsko-jakobitské diecéze byly tehdy v Diyarkabir, Konstantinopoli a v Harputu.

Nikde na celém světě nebylo křesťanství tak zdecimováno jako v Turecku a zvláště v Malé Asii, dokonce ani za 70 let komunistické vlády v Rusku. V Turecku se nejednalo o pronásledování, nýbrž o vyhlazení křesťanů, o etnickou čistku v pravém slova smyslu. Ne nadarmo se Hitler při svém konečném řešení dovolával vyhlazení Arménů. Ti byli tak postiženi proto, že mladoturci chtěli vytvořit národní stát.

Franz Werfel ve svém románu *40 dnů Musa Dagha* přispěl k tomu, aby celá tato tragédie nezůstala zapomenuta. Werfelův román staví na historickém základu, že se r. 1915 obyvatelé několika arménských obcí u Antiochie se stáhli na Musa Dagh (Mojžíšovu Horu) a mohli se tak ubránit před všemi tureckými útoky, až je po čtyřiceti dnech zachránila francouzská válečná loď a odvezla do Alexandrie. R. 1997 se Werfelův román objevil i v tureckém překladu. *40 dnů Musa Dagh*u není protiturecká kniha, protože Werfel cituje také Turka Nezimiho beye: „*Na polích arménských mrtvol Turecko zahyne.*“ Nechá vá ho, aby položil otázku dr. Janu Lepsiovi: „*Víte, že praví Turci arménské pronásledování zavrhují ještě ostřeji než vy?*“

Díky Nezimovu zprostředkování může Lepsius navštívit i šejcha Ahmeda a jeho řád dervišů. V rozhovoru je pojmenován „*nacionalismus, který u nás dnes panuje, jako cizí jed, který přišel z Evropy. Před několika desetiletími ještě žily naše národy věrně pod vlajkou prorokovou: Turci,*

Ortodoxní katedrála v Antiochii.

Tato místa navštívili apoštolové Petr a Pavel, zde žili velcí církevní Otcové, jako sv. Bazil, Řehoř Naziánský, Řehoř Nisánský a Jan Zlatoústý

tiky a pádu východořímské říše, nejen za perských a arabských vpádů ani za vlády osmanských Turků, nýbrž teprve ve dvacátém století, kdy Turecko vyhladilo křesťanské obyvatelstvo z Malé Asie. Dnes tam žije 200 000 křesťanů mezi 70 miliony tureckého obyvatelstva.

městech malé Asie. Přístavní město Smyrna, dnes Izmir, mělo 250 000 obyvatel a významnou křesťanskou menšinu. Ve městech Pavlových listů a Apokalypsy byly ještě desítky řeckých pravoslavných biskupů a v celé Malé Asii tisíce řeckých pravoslavných farností.

Arabové, Kurdové a další. Duch Koránu vyrovnával pozemské rozdílly krve.“ Starý šejch vysvětluje Lepsiovi: „*Nacionalismus vyplňuje prázdné místo, které po sobě zanechal Alláh v lidském srdci, když byl odsud vyhnán.*“

Jeden velitel, který byl členem řádu, vypravuje, že přechovával více než tisíc sirotků v arabských a tureckých rodinách. Nakonec přišli derviši na Musa Daghu obleženým křesťanům na pomoc.

Méně je již známo, že v letech 1919 až 1921 na nátlak vítězných mocností probíhal v Istanbulu válečný soud proti vedoucím tureckým politikům, vyšetřoval genocidu spáchanou na Arménech a viníky potrestal. Turecký vědec Taner Akcam zpřístupnil německým čtenářům tento proces, který byl pozoruhodným předchůdcem norimberského procesu a je představován v souvislosti se zánikem starého panství sultánů a vzestupem mladého nacionalistického hnutí v Turecku. Angažovanost vítězných mocností však byla nečestná, protože hlavní viníci arménského masakru Enver paša a Talat paša mohli hned na počátku procesu uprchnout a mohli se v Berlíně pohybovat zcela svobodně, podobně jako později Karadič a Mladič v Jugoslávii. Rozsudky sice byly vyneseny, dokonce rozsudky smrti, ale národní suverenita zvítězila nad procesem, když se Řekové vylodili ve Smyrně a dopustili se vražd na tisících Turků. Jestliže byla osmanská vláda i národní hnutí v Anatolii zpočátku ochotná odpovědné osoby za masakry potrestat, nyní ochota rychle zmizela. *Právo změnilo stranu*, řekl Winston Churchill po řeckém vylodění v Izmiru. *Spravedlnost, tento věčný vyhnanec z řad vítězných dobyvatelů, přeběhla do tábora protivníků.*

Poslední rozhodující zničující úder proti křesťanům v Malé Asii následoval roku 1921, když se Řekové nespokojili s Izmirem, ale za osobního vedení řeckého krále napadli zbytek tureckého státu, vedeni „*velkou ideou*“ (me-

gali idea) znovuoživení byzantské říše.

Již 15. května 1919 začaly řecké oddíly obsazovat Izmir a přitom se dopouštěly krutých vražd. O tomto řeckém postupu se do dnes málo mluví. Řecko se stále vidí v roli oběti, tak jako vyhnání Němci z východní Evropy nejsou ochotni přiznat Hitlerův podíl na svém osudu.

Řecká okupace způsobila těžké škody dokončení istanbulskeho procesu s válečnými zločinci, protože válkou původně unavené obyvatelstvo, lhostejné nebo dokonce odmítavé k nacionálnímu hnutí, začalo nyní toto hnutí podporovat.

Když spojenci na konci války obsadili Istanbul, doufalo mnoho Řeků, že Istanbul bude přičleněn k Řecku. Před ekumenickým patriarchátem a na řeckých chrámech vlály vlajky. Patriarchát vyvázal všechny řecké poddané ze sultánovy pravomoci a z přísahy věrnosti osmanskému státu. Mírová smlouva ze Sèvres měla Turecko oklestit. Toho využilo Řecko k útoku. Ale athénské oddíly našly v maloasijských stepích svou smrt. V lednu 1921 je Ismred paša porazil u İnönü a v březnu 1921 podruhé. Po několika krvavých střetech u Kaka-ryje je Kemal paša doslova zahnal do moře. Spojenecké válečné lodi stály nečinně v přístavu Izmir, zatímco Turci ve městě vraždili křesťany. Pragmaticky se stáhli Italové i Francouzi ze svých zájmových zón a křesťany přenechali jejich osudu.

Při výměně obyvatel podle lausannských dohod zmizelo křesťanství z Malé Asie a zemi museli opustit i pravoslavní, jejichž mateřskou řečí byla turečtina. Řekové mohli zůstat jen na Princezčině ostrově, na Imbrosu a Tenedosu v Konstantinopoli jako záruka za tureckou menšinu ve východní Trácii. Zůstal ponechán istanbulský patriarchát jako náboženská instituce, stejně jako patriarchát arménský. V Anatolii však je situace zcela jiná.

(dokončení)

Fatimská vizionářka sestra Lucie zemřela

Sestra Maria Lucie od Neposkrvněného Srdce zemřela v neděli 13. února 2005 v Coimbre v karmelitánském klášteře ve věku 97 let.

Sestra Lucie měla od 13. května do 13. října 1917 spolu se sourozenci Františkem a Hyacintou Martovými pět vidění Panny Marie. Matka Boží je vyzvala, aby se mnoho modlili a přicházeli po pět měsíců vždy 13. dne na místo zjevení. Srpnové zjevení se konalo o několik dní později, protože děti byly ve vězení. Posledního zjevení se účastnilo na 70 000 lidí a byli svědky předem ohlášeného slunečního zázraku. Ve svých poselstvích žádala Panna Maria, aby na místě zjevení byla postavena kaple a aby papež spolu se všemi biskupy světa zasvětil svět a Rusko jejímu neposkrvněnému Srdci, aby se tak předešlo rozšíření komunismu a druhé světové válce. K prvnímu zasvěcení však došlo až v jejím průběhu v roce 1942 Piem XII., který také ustanovil svátek Neposkrvněného Srdce Panny Marie na 22. květen.

Hyacinta a František zemřeli již tři roky po zjevení. Lucii Panna Maria předpověděla, že si Ježíš poslouží její osobou, aby ho lidé lépe poznali a milovali. Fatimská zjevení církve oficiálně uznala v roce 1930.

Lucie vstoupila nejdříve r. 1921 do kláštera dortheenských sester a přijala jméno Maria Lucie od Bolestí. V březnu 1948 přestoupila do karmelitánského kláštera v Coimbre a přijala jméno Maria Lucie od Neposkrvněného Srdce. Zde složila 31. května slavné sliby. Panna Maria se jí ještě třikrát zjevila.

Pohřeb sestry Lucie se konal 15. února 2005 v katedrále v Coimbre. Svatého otce zastupoval kardinál Tarcisio Bertone, arcibiskup janovský.

SVATÝ OTEC NAPSAL DOPIS UMÍRAJÍCÍ SESTRĚ LUCII

Sestra Lucie dos Santos dostala krátce před smrtí v neděli 13. února ještě osobní pozdrav od Sv. otce. Biskup Albino Cleto prohlásil: „Přečetla si text faxu v neděli ráno sama.“ V tomto listě udělil papež sestře Lucii požehnání a napsal, že se za ni modlí, aby „v této chvíli bolesti a utrpení mohla žít v duchu Velké noci, přechodu Pána“. Portugalský kardinál ve Vatikáně José Saraiva Martins řekl: „Pro papeže to byla velmi smutná zpráva. Víme, jak hluboké bylo přátelství mezi nimi. Setkali se vícekrát a pro Jana Pavla II. to byly chvíle velké spirituality.“ (TK KBS)

Civitavecchia, tajemství dlouhé deset let

Při příležitosti desátého výročí od prvního úkazu sochy Madony, která roní krvavé slzy, v blízkosti italského města Civitavecchia, poskytl deníku Avvenire rozhovor biskup této diecéze Mons. Girolamo Grillo.

„Strom se pozná po ovoci.“ Mons. Girolamo Grillo cituje Evagelium, když odpovídá tomu, kdo jej žádá po deseti letech o stanovisko k případu sochy Madony, která roní krvavé slzy. Mnoho jich přišlo od 2. února 1995, kdy byl úkaz znamenán poprvé.

A biskup z Civitavecchia, který byl následujícího 15. března sám očitým svědkem krvavého pláče, předbíhá všechny polemiky o „pravosti či klamu“, když připomíná rozhovor s kardinálem Josephem Ratzingerem v jednom z těch dnů: „Eminence,“ řekl jsem mu, „pokud se nejedná o nadpřirozený fakt, všechno časem zmizí samo. Ale jestli se jedná, nikdo nebude moci zastavit Madonu.“ A on mi odpověděl: „Ano, je to právě tak.“

Co se tedy stalo během těch deseti let?

„Posuďte sám. Od té doby přítomnost poutníků nejen neopadla, ale oprostila se ode všech nánosů senzacechtivosti. Osoby, které jdou do Pantana (místo, kde je umístěná socha Madony, pozn. red.), jsou vedeny velkou potřebou obrácení. To dotvrzuje fakt, že jsem na místě musel zajistit trvalou přítomnost pěti zpovědníků. Ti mi vyprávějí, jak mohli smířit s Bohem tolik lidí, kteří byli od něj vzdáleni mnoho let, a nezřídka mezi nimi jsou i delikventi.

Přibližně tisíc rozpadlých rodin a rozloučených či rozvedených manželství se opět spojilo, a to v dnešní době také není obvyklé. Mnoho žen si vyprosilo mateřství a poté zde přicházejí pokřtít své děti. Mnoho jiných osob přichází s prosbou o křest, také bývalí muslimové. Nuže, proč nedat poznat světu toto dobré ovoce?“

Chystáte se připravit nějakou zvláštní iniciativu k tomuto desátému výročí?

„Byl připraven dokument, který bude brzy zveřejněn na celonárodní úrovni. A pak je zde 44 svazků plných podpisů a myšlenek návštěvníků, které podle mého mínění obsahují všechny úzkosti naší doby. Ale také všechny naděje toho, kdo se obrací k Marii.“

A v těchto dnech se očekává nějaká zvláštní slavnost?

„Každý rok, v noci z 1. na 2. února, věřící vycházejí z centra města do části Pantano, pěšky urazí vzdálenost 12 km. Letos jich bylo 1500 a čelili velké zimě. Musíte si uvědomit, že ještě před dvaceti lety se o Civitavecchia hovořilo jako o »Stalinogradu Lazia«: s 60 % komunistů,

o městu antiklerikálním a anarchistickým. Dnes tento fakt zanechává určitý symbol. Ale jistě, jestli je to opravdu Madona, která plakala, nemyslím, že plakala pouze pro Civitavecchia.“

Z pastoračního hlediska, co pro vás znamenala tato událost?

„Jako biskup jsem velmi rád, protože farnost Sv. Augustina v Pantanu se stala centrem evangelizace nejen pro město, ale i pro Itálii a celý svět. V posledním svazku návštěvní knihy, který zahrnuje období listopad – prosinec 2004, jsem napočítal 12 poutních zájezdů ze zahraničí, od Srí Lanky po Latinskou Ameriku. Usilujeme o to, abychom ukázali pravou úctu k Marii, která je tou, jež nás přivádí ke Kristu. A mys-

Kostel v Civitavecchia

lím, že toto učení je široce přijímáno. Ostatně myslím, že tyto věci potřebují usazení, vyčkání a velkou trpělivost. Nadpřirozené, zejména ve světě, který nevěří v Boha a který ztratil hodnoty, se nemůže projevat než po ovoci.“

A pro biskupa Grilla, jaké ovoce to přineslo?

„Od toho rána 15. března jsem zůstal v šoku dva nebo tři roky. Madona otrásla mým životem a přiměla mne k velkému zvnitřnění. Z mé strany se zvýšilo úsilí být pozorným a otevřeným k potřebám věřících. Proto se věnuji více duchovnímu vedení kromě běžné pastorační činnosti.“

Mluvil jste někdy o plačící soše s Janem Pavlem II.?

„Během poslední pastorační návštěvy *ad limina* se mne Svätý otec zeptal na možnost postavení svatyně. Řekl jsem mu, že jsem připraven se do toho pustit, ale také jsem ho požádal o pomoc při otevření domu sester Matky Terezy z Kalkaty v Civitavecchia. Chtěl bych opravdu, aby duchovní i hmotné plody ze svatyně šly také a především ve prospěch chudých.“

Z Avvenire 8/2/2005
přeložil -pc-

MADONNINA Z CIVITAVECCHIA

Civitavecchia je významné přístavní město, které leží v regionu Lazio, asi hodinu cesty vlakem na sever od Říma. Na svátek Uvedení Páně do chrámu 2. února 1995 došlo k této dálosti: malá soška Panny Marie Královny Míru, pocházející z Medjugorje, která byla umístěná na zahradě jedné rodiny ve farnosti Sv. Augustina ve čtvrti Pantano, začala ronit krvavé slzy. To vzbudilo mezi lidmi v okolí velký úžas. Od toho dne do 15. března plakala soška asi čtrnáctkrát za přítomnosti mnoha osob, které o tom podaly svědectví pod přísahou před Teologickou komisí, ustavenou biskupem. Právě biskup Grillo byl svědkem posledního krvavého pláče, když sošku držel v rukou. Přestože se ihned objevily pochybnosti o pravosti úkazu, biskup dal svolení ke zbožné úctě věřících. Socha byla vědecky prozkoumána a výsledkem bylo potvrzení, že se nejedná o žádný mechanický zásah nebo trik. Bylo zjištěno, že se jedná skutečně o lidskou krev. Od 17. června 1995 nechal biskup sochu umístit do skleněné vitríny ve farnosti Sv. Augustina, kde se k její úctě mohou shromažďovat věřící. Od té chvíle začínají na toto místo proudit velké zástupy poutníků z celého světa k úctě té, kterou napříště všichni nazývají „Madonnina z Civitavecchia“.

-pc-

JÁ JSEM SVĚTLO SVĚTA (Jan 8,12)

Ježíši, Bože z Boha, Světlo ze Světla, záři Otce, přijď k tomu, který potřebuje světlo, osvět jeho vyhnanství světlem věčného života a ukaž mu cestu kříže.

Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmách, ale bude mít světlo života⁽⁴⁶⁾, bude žít v pravdě a bude daleko od temnot bludů a lži.

Světlo, Světlo! Co by sis počal beze mne, který jsem Světlo, jež v tobě září skrze milost jako hvězda první velikosti a v Eucharistii jako tisíc sluncí?

Já jsem Světlo, které osvĕtuje to nejintimnější svědomí, Světlo věčné, Světlo nestvoře-

né. Světlo ze Světla, které vychází z Otce a osvĕtuje každého človĕka, který přichází na tento svĕt⁽⁴⁷⁾.

Já jsem Ježíš Eucharistie a přicházím zahnat temnotu tvé duše; chci pokrýt svým světlem tvou bídu.

Chci, abys vidĕl, protože potřebuješ v sobĕ mít Slunce spravedlnosti; ono osvĕtuje zrak Svĕtlem věčným. Já, který jsem dal světlo tolika slepým, chci uzdravit oči tvé duše, aby mě poznávala a zůstávala ve mnĕ.

Je pravda, že jsi utekl od Toho, který je Svĕtlo; hledej mě však, volej mě, přijď ke mnĕ po hmatu, uvĕř v mou nekonečnou lásku, potřebuješ uzdravení. Srdce pokorné a zkroušené nikdy neodmítám.

Přiblíž se tedy s láskou a úplnou důvěrou ke světlu života.

Děkuvzdání

Ježíši – Svĕtlo, slávo Otce, díky, že jsi přišel do tohoto vyhnanství a sdĕlil nám svou lásku; tvá láska je tak velká, že toužíš nás

mít věčně a zaplavovat nás nekonečným světlem.

Chceš vlít své Srdce do mého, spojit své Tĕlo a svou Krev, své Svĕtlo a svou Lásku s celou mou bytostí. Otče, prosím, aby byli jako my jedno. Já v nich a Ty ve mnĕ, aby byli jedno, jako my jsme jedno.⁽⁴⁸⁾

Může existovat větší láska?

Ježíši, Svĕtlo mého života, chci Tĕ následovat, být odleskem Tvého života a Tvého sebezapření.

Chci milovat své bratry a obĕtovat se za ně, a to jen proto, aby Ti vzdávali slávu.

Pane, obrať mou duši ke světlu, aby se spojila bez překážek s Tvým světlem tak dokonale, jako oheň s Ohněm a plamen s Plamenem, světlo se Svĕtlem.

Ježíši, moje slova nevyjadřují to, co Ti chci říct, ale Ty umíš naslouchat němĕ řeči lásky. Chci se otevřít pro Tvĕ milosti, zahalen do světla Tvĕ záře, kterou skrýváš v Eucharistii.

Maria, Matko Toho, který je Svĕtlo, dej mi velkou čistotu svědomí, abych od nynĕjška stále miloval, klanĕl se a děkoval Ježíši v Eucharistii.

Myšlenka pro život

V blízkosti Eucharistie budu přebývat klidný a šťastný i v nesnázích života.

Předsevzetí

Pane Ježíši, dnes budu žít ve světĕle Tvého slova, které mi říká: *Byli jste kdysi tmou, ale teď jste světlem v Pánu. Žijte jako děti světla. Ovoce tohoto světla totiž záleží ve všestranné dobrotĕ, spravedlnosti a v pravdĕ.*⁽⁴⁹⁾

- Ježíši-Synu, dnes Ti obĕtuji mnoho úkonů lásky ve prospĕch řeholních společeností, které se věnují vyučování.
- Ježíši-Svĕtlo, radosti a potĕšení srdcí, kéž rodiny žijí otevřeně pro Tebe.

⁽⁴⁶⁾ Jan 8,12; ⁽⁴⁸⁾ srov. Jan 17,22–23; ⁽⁴⁷⁾ srov. Jan 1,9; ⁽⁴⁹⁾ Ef 5,8–9

SKLÁNÍM SVOU HLAVU PŘED OBĚTI V OSVĚTĚ – pokračování ze str. 2

okolnosti jakékoliv, zvítězí respekt k důstojnosti lidské osoby a bude respektováno právo každého človĕka na svobodné hledání pravdy, právo na zachovávání mravních norem, na naplňování spravedlnosti a právo každého jednotlivce na důstojné životní podmínky (srov. Jan XXIII., Enc. Pacem in terris).

Když mluvím o obĕtech v Osvĕtĕti, nemohu opomenout skutečnost, že uprostřed nepopsatelného hromadĕní zla byly zde také hrdinské projevy setrvávání v dobru. Bylo jistĕ mnoho lidí, kteří ve svobodĕ ducha přijali skutečnost, že budou vystaveni utrpení, a osvĕdĕovali lásku nejen ke spoluvĕzňům, ale i k mučitelům. Mnozí to vykonali z lásky k Bohu a k lidem, jiní ve jmĕnu vyšších duchovních hodnot. Díky jejich jednání byla zjevena pravda, která se často objevuje v Bibli: I když je človĕk schopen konat zlo, a někdy strašně zlo, nebude nakonec zlo mít poslední slovo. I v propasti utrpení může zvítězit láska. Svĕdĕctví takové lásky, které vystoupilo v Osvĕtĕti, nesmí upadnout do zapomenutí. Musí ustavičně burcovat svědomí, aby skonĕily konflikty a bylo dosaženo míru.

To je, jak se zdá, nejhlubší smysl připomínkové slavnosti tohoto výročí. Když si totiž připomínáme drama obĕti, nedĕláme to proto, abychom jitrili bolestné rány, ani abychom probouzeli pocity nenávisťi nebo touhu po pomstĕ, nýbrž abychom těmto lidem prokázali ĕst, postavili do světla dějinnou pravdu a především, abychom si všichni uvĕdomili, že ony temné události musí představovat pro všechny lidi výzvu k odpovědnosti při utváření našich dějin. Již nikdy na žádném místě světla nechť se neopakuje to, co lidé tehdy prožili a co šedesát let oplakáváme!

Bollettino Vaticano

SPOR O PŘIJÍMÁNÍ NA RUKU

O velké pozdvížení v Polsku se postaral kardinál Glemp, který ve své varšavské diecézi povolil přijímání Eucharistie na ruku. Jako podmínku stanovil arcibiskup, že věřící musí být biřmováni, musí Ježíše „velice milovat“ a musí použít správnĕ postavení rukou.

„Polská liga pro rodinu“ toto opatření ostře kritizovala. Její představitel Maciej Giertych, poslanec Evropského parlamentu, je přesvĕdĕčen, že při této praxi se vytrácí náležitá úcta k Ježíši Kristu, přítomnému v Eucharistii. Připomněl stále více se množící případy, že posvěcené Hostie jsou prodávány satanistům pro jejich rouhavĕ obřady. Vyzval proto polské věřící, aby zasílali protestní dopisy předsedovi polské biskupské konference.

ZKLAMANÍ EVANGELÍCI

Protestantský biskup Johannes Friedrich, který je povĕřený kontakty s katolickou církví, vyjádřil zklamání, že německá biskupská konference nevyšla vstříc mnoha prosbám z protestantské strany. Poukazoval na odmítnutí „eucharistického pohostinství“ pro smíšená manželství a kritizoval katolickou praxi blahoreĕení a svatořeĕení. Vyslovil podiv, že katolická církev nechce využít ekumenických možností, které navrhuje protestantská strana, když jsou takové potíže s nedostatkem knĕží.

PAPEŽ PIUS XII. (51)

Stav pacienta v Castel Gandolfo se dále zhoršoval. Dýchání se zrychlilo, teplota vystoupila na 41,2 stupně.

Smrtný zápas papeže je podle hlášení dlouhý a těžký. Po třetí mozkové mrtvici ve středu ráno jeho sil ubývalo. Lékaři, shromáždění kolem jednoduché mosazné postele, se k večeru vzdali veškerých nadějí. „Profesore,“ volal papež na Ricarda Galeazzi – Lisiho, svého osobního lékaře, „profesore, už vás nevidím.“ Mluvení mu činilo námahu. „Co se děje, profesore? Zavřel jste okna? Nebo se náhle zatahlo? Nevidím, už vůbec nevidím!“ Papež se pokusil položit ruku na oči, ale ta klesla. Ještě jednou otevřel ústa, aby promluvil. Jeho poslední slova byla: „Modlete se, modlete, aby tato pro církev smutná situace skončila.“ Od té chvíle ležel 261. papež v bezvědomí.

Sandro už dnes nepotřebuje být tak úzkostlivě obezřetný na utajení svého tehdejšího příznání. On, papež, je všechny přezil a předčil, jak Hitlera a Mussoliniho, tak i Stalina, na jehož památku nyní plivají jeho soudruzi nástupci.

Ještě i to poslední papežovo rozhodnutí musí přívrženci koexistence (komunismu a křesťanství) pocítit jako chladný vítr ze zdi Vatikánu. Znělo: tolerovat, ale ne podporovat a uznávat. Bylo vytčeno: zachránit, co se zachránit dá, udělat nezbytné, aby se zabránilo otevřenému pronásledování věřících, ale nečinít za to Vatikánem spoluodpovědným. Jinými slovy to znamenalo: My, papež, jsme rozhodnými odpůrci účasti Svatého stolce na regionálních smlouvách mezi episkopátem v komunisticky vzniklých zemích a rudými mocipány!

Ne poprvé se ptám: je Pius XII. hodnocen více jako mystik, nebo jako politický papež? V tuto hodinu jsem byl přesvědčen, že Eugenio Pacelli ne-

vstoupí do novodobých dějin jako středověký mystik. Na to byl příliš neohrožený k reformám. Příliš otevřený ve svých sociálních představách a příležitostně také hodně impulzivní. Proto došlo k tomu, že papež, aby neohrozil rovnováhu na palubě církevní lodi, musel se v mnohém stáhnout zpět.

Řeholní sestry se mnohdy zdráhaly, při všem povinovaném respektu vůči Jeho Svatosti, přijmout papežem žádanou modernizaci svého šatu. Jeho reforma, která poskytovala duchovním uvolnění v denním čtení breviáře, aby jim ponechala více času na jejich pastýřskou službu, dále zmírnění postních modliteb, otevření vatikánských archivů pro historiky, využití služeb techniky k rozšiřování viny atd., to vše byla opatření, která poukazovala na schopnost cítit se do moderního života všedního dne více, nežli by se dalo očekávat od církevního knížete obecně.

Osoby, které tak tvrdošíjně lpěly na tradicích, jako nekompromisně temně pohlížející kardinál Segura von Sevilla, s tváří jako socha, který chtěl zakázat tanec, protože je hříšný, musely ustoupit. Na druhé straně dokázal být tento papež dostatečně odhodlaný stanovit bezpečné hranice reformy, kterou sám podnitil, a to tam, kde se církev ocitla v bezprostředním sousedství s komunismem, kde by hrozilo, že zmizí protiklad mezi Vatikánem a Kremlem, populárně vyjádřeno, mezi křesťany a antikristy. Míním tím např. francouzské dělnické kněze.

Nyní se ozývá hlas patera Peligriniho, mluvčího Vatikánu:

„V hlubokém zármutku vám nyní ve 3 hodiny 56 minut oznamujeme: Pontifex maximus Pius XII. je mrtev.“ Hlas se chvěje. A po pauze: „Pius XII., nejdůležitější muž světa, jeden z největších papežů století, zesnul dnes 9. října 1958 ve 3 hodiny 52

minut.“ Potom se hlas zpevňuje: „Eugenio Pacelli se narodil 2. března 1876. Dne 2. března 1939 byl zvolen pod jménem Pius XII. papežem. Bylo mu nyní 82 let, 7 měsíců a 3 dny. Katolická církev a celý svět, pro jehož blaho vyplýval svou mimořádnou energii, shromažďuje se nyní naplněn bolestí kolem jeho mrtvého těla a k jeho památce v uznání...“

Mezitím přicházejí do Vatikánu smuteční poselství ze všech částí světa, jen ne ze sovětské oblasti. „Ve vědomí Američanů,“ jak uveřejnil Bílý dům ve Washingtonu, „je považován Pius XII. za jednoho z velkých duchovních vůdců naší doby. Budeme pro něj truchlit jako pro žádného jeho předchůdce.“

Za jeho pontifikátu vzrostl počet amerických katolíků z 21 na 35 miliónů věřících. To je zhruba pětina všeho amerického obyvatelstva. Že zemřelý papež rozpoznal v pravý čas rostoucí význam katolicismu ve Státech, že se především tak rozhodně zastával překonání rasového rozdělení v jižních státech, pomohlo definitivně překonat ony doby před pouhými 30 lety, kdy byl poražen jeden prezidentský kandidát jen proto, že byl katolík. Ve volbách od roku 1960 už není pro kandidáta katolické vyznání žádnou překážkou. Dnes už je přijetí katolických uchazečů na volebních listinách pro všechny strany nezbytností.

Už o osm dnů později se rudý tisk v Itálii snaží tvrdit, že sestra Pasqualina propašovala

tajné deníky zemřelého papeže z Vatikánu na německé velvyslanectví. Domnělé deníky s osobními poznámkami o důvěrných papežových misích k Hitlerovi, Rooseveltovi, Eisenhowerovi však nikdy neexistovaly.

Jako trvalou zásluhu Pia XII. je třeba vyzdvihnout, že tento papež vyvedl hierarchii církve z jejího dlouho přetrvávajícího italského „manželství“. V roce 1946 a 1953 jmenoval ve dvou konzistoriích 56 kardinálů ze šesti světadílů a tím nově potvrdil univerzalitu církve, nezávislou na národnosti a barvě kůže. Jen tímto způsobem, nikoli tedy už jako víra bývalých koloniálních pánů, může Řím zůstat Věčným městem a katolická církev bude mít šanci obstát proti nacionalismu na Východě či proti islámu v Africe.

V pátek ve 14 hodin 23 minut se v podzimně chladných Albánských horách otvírají křídla papežské letní rezidence. Před očima nespočetného davu lidí, kteří mlčky stojí ve špalíru v délce 30 km přes Via Appia do Říma, se krokem pohybuje smuteční průvod. Ve druhém voze, ozdobeném tíarou, je za šedými skleněnými okny vidět rakev pod rudým hedvábím. Všude, kudy jede, je vidět plačící a modlící se lidi, a přece přitom není slyšet ani hlásek. Jejich mlčenlivé dojetí je nejsilnější z hlubokých dojmů. Není slyšet nic než tlumené rachocení kol. Když rakev dorazí do města, zastaví se veškerá doprava. Stále znovu se musí papežská kolona zastavovat, protože plačící věřící se chtějí aspoň rukama dotknout pohřebního vozu. Na schodech kostela sv. Jana v Lateránu očekává smuteční průvod prezident státu Gronchi. Když papež míjí grandiózní ruiny Kolosea, stmívá se. Když vjíždí na Petrské náměstí, nastává noc. Miliony lidí mimo náměstí prožívají tento okamžik u televize. A kdopak postřehne, že se otevřelo okno v horním poschodí vatikánského paláce?

(Pokračování)

PAPEŽ VÍ NEJLÉPE, CO MÁ DĚLAT

Na množící se dohady novinářů ohledně zdravotního stavu Svatého otce a jeho schopnosti vykonávat svůj úřad odpověděl v minulých dnech kardinál Angelo Sodano, státní sekretář Vatikánu. Podnětem byla obava některých osob, co by nastalo v situaci, kdy by papež postupem nemoci úplně ztratil schopnost mluvit. Již před rokem v této souvislosti řekl argentinský kardinál Jorge Meija řekl, že v takovém případě by se položila otázka demise na apoštolský stolec, protože osoba, která nemluví, nemůže ani vysluhovat eucharistii. Jeden z právníků římské kurie však odpověděl, že v takovém případě je možno konsekrační slova vyjadřovat psanou formou.

„Demise papeže? Nechejme to na svědomí Svatého otce, jestli je zde někdo, kdo ví, co dělat, pak je to právě on,“ ubezpečil během pobytu papeže na poliklinice Gemelli kardinál Angelo Sodano novináře. „Nemějme obavy, Pán ví, jak má papež vést svou církev, neboť Hospodin je velký,“ dodal kardinál a připomněl jednu promluvu sv. Jana Zlatoústého, v níž oceňuje hodnotu stáří jako velký dar pro Církev.

Podle zahr. agentur -pc

Exercicie pro laiky 3. - 8. 4. 2005, Diecézní dům kardinála Trochty Litoměřice. Přednášející: **P. ThLic. Bohumil Kolář.** Téma: **Křesťanství - Chléb života.** Cena: 1000 Kč. Přihlášky a informace: Diecézní pastorační středisko, Komenského 4, 412 01 Litoměřice. Tel.: 416 738 036. E-mail: pastoracni.ltm@quick.cz.

Milí přátelé,

v červenci loňského roku jsme vás požádali o pomoc. Náš **kostel sv. Cyrila a Metoděje v Olomouci-Hejčíně** byl poškozen vichřicí, která poničila střechu věže.

Díky Bohu a vaší obětavé pomoci je dnes krytina vyměněná. Při práci bylo zjištěno, že opravu potřebuje i kříž, který byl zcela zkorodovaný. Finanční prostředky není lehké získávat. Trochu jsme se zadlužili, ale kříž již září z vrcholku věže a hlásá do dále Boží slávu.

Vážení čtenáři, chrám, na jehož opravu jste tak laskavě přispěli, je mimořádně krásný. Moderní stavba byla postavena na základě projektu brněnského architekta Josefa Šálka v letech 1929-1932. Kostel nechal zbudovat olomoucký arcibiskup ThDr. Leopold Prečan s přáním, aby chrám byl důstojným příbytkem Božím. Slovy Šalamounovými řekl: „Dům, který stavěti chci, veliký má být, neboť veliký je Bůh náš.“

Monumentální mramorová svatyně (22 druhů mramoru) s obrovskou mozaikou (63 m²) má neopakovatelnou atmosféru. Světlý a vzdušný prostor, ozvláštěněný jemnými barvami vitráží, navozuje hluboký pocit klidu, harmonie a soustředění.

Mozaiky a vitráže Jano Köhlera, sochy Julia Pelikána a uměleckořemeslné práce Franty Anýže dnes reprezentují kvalitní a velmi charakteristický doklad výtvarné produkce své doby.

Pod chrámem je krypta se sarkofágem, kde nalezl místo posledního odpočinku arcibiskup ThDr. Leopold Prečan (1866-1947), který kostel s takovou láskou zbudoval.

Milí přátelé, přijměte ještě jednou upřímně Pán Bůh zaplať. Současně vás co nejsrdčejněji zveme do našeho kostela. Pojedete-li do Olomouce, nepamenejte se zastavit. Rádi vás zde uvítáme a o radost z jeho krásy se rozdělíme.

PhDr. Eva Hejnarová

Liturgická čtení

Neděle 27. 2. - 3. neděle postní

1. čt.: Ex 17,3-7

Ž 95(94),1-2.6-7b.7c-9

Odp.: 7c-8a (*Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu! Nezatvrzujte svá srdce!*)

2. čt.: Řim 5,1-2.5-8

Ev.: Jan 4,5-42

Pondělí 28. 2. - ferie

1. čt.: 2 Král 5,1-15a

Ž 42(41),2.3; 43(42),3.4

Odp.: srv. 42(41),3 (*Má duše žízni po živém Bohu, kdy už ho spatřím tváří v tvář?*)

Ev.: Lk 4,24-30

Úterý 1. 3. - ferie

1. čt.: Dan 3,25.34-43

Ž 25(24),4-5ab.6+7bc.8-9

Odp.: 6a (*Rozpomeň se, Hospodine, na své slitování.*)

Ev.: Mt 18,21-35

Středa 2. 3. - ferie

1. čt.: Dt 4,1.5-9

Ž 147,12-13.15-16.19-20

Odp.: 12a (*Jeruzaléme, oslavuj Hospodina!*)

Ev.: Mt 5,17-19

Čtvrtek 3. 3. - ferie

1. čt.: Jer 7,23-28

Ž 95(94),1-2.6-7.8-9

Odp.: 7c-8a (*Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu: „Nezatvrzujte svá srdce.“*)

Ev.: Lk 11,14-23

Pátek 4. 3. - připomínka sv. Kazimíra

1. čt.: Oz 14,2-10

Ž 81(80),6c-8a.8bc-9.10-11ab.14+17

Odp.: srov. 11.9a (*Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, slyš můj hlas!*)

Ev.: Mk 12,28b-34

Sobota 5. 3. - ferie

1. čt.: Oz 6,1-6

Ž 51(50),3-4.18-19.20-21ab

Odp.: Oz 6,6 (*Chci lásku, a ne obět.*)

Ev.: Lk 18,9-14

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 27. 2.	PO 28. 2.	ÚT 1. 3.	ST 2. 3.	ČT 3. 3.	PÁ 4. 3.	SO 5. 3.
Antifona	270	270	270	270	270	270	270
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	270	271	272	271	272	271	272
Antifony	338	1046	1062	1076	1092	1107	1123
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	338	342	345	348	352	355	359
Antifona k Zach. kantiku	338	342	345	349	352	356	359
Prosby	338	342	346	349	352	356	359
Záv. modlitba	339	343	346	349	353	356	360
Modlitba během dne:							
Hymnus	273	273	273	273	273	273	273
Antifony	273	273	273	273	273	273	273
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	339	343	346	350	353	356	360
Záv. modlitba	339	343	346	349	353	356	360
Nešpory:							
Hymnus	268	268	268	269	268	269	268
Antifony	336	340	1056	1071	1086	1102	1118
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1102	1118
Kr. čtení a zpěv	336	341	344	347	351	354	361
Ant. ke kant. P. M.	337	341	344	347	351	354	362
Prosby	337	341	344	348	351	355	362
Záv. modlitba	339	339	343	346	349	353	364
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

P. PAUL MARX OSB

P. Karel Dachovský

Životopis benediktinského kněze, zakladatele největší protiinterrupční organizace na světě – Human Life International (HLI). Dábelská organizace Planned Parenthood velmi dobře ví, o koho jde. Proto P. Marxe prohlásila za svého nepřitele číslo jedna. Jeho příklad má následovníky i u nás, HLI má pobočku také v ČR – Hnutí pro život.

Řád, brož., zúž. A5, 60 stran, 50 Kč

tých záležitostech, ale svatý Josef, jak to sama zakusila, pomáhá v každé potřebě. Toho, kdo by se zdráhal jejím slovům uvěřit, prosí, aby sám zkusil žádat o pomoc svatého Josefa, a nebude litovat. Pomoci k tomu může i tato nověna, k níž jsou přidány i další modlitby a písně ke svatému Josefu.

Brož., A6, 48 stran, 39 Kč

NOVÉNA K BOŽÍMU MILOSRDENSTVÍ

Malá brožurka do kapsy s textem nověny a korunky k Božímu milosrdenství.

Sypták, brož., A7, 8 stran, 18 Kč

CTIHODNÁ EDEL QUINNOVÁ

P. Karel Dachovský

Životopis irské misionářky Mariiny legie v Africe. Edel měla chatrné zdraví, zemřela v roce 1944 v 36 letech.

Řád, brož., zúž. A5, 62 stran, 50 Kč

SVĚTLEM PRO MÉ NOHY JE TVÉ SLOVO

Angelo Scarano

Celoroční plán, který umožní přečíst celou bibli během jednoho kalendářního roku.

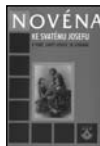
Paulinky, brož., A7, 18 Kč

NOVÉNA KE SVATÉMU JOSEFU

Z polské předlohy, sestavené P. Bronisławem Tarkou OCD, přeložila a doplnila Růžena Kouřimová

Svatá Terezie z Avily prohlásila, že podle jejího mínění dal Bůh některým světcům moc pomáhat v urči-

JAK ŘÍCI JINAK „MÁM TĚ RÁD“

Charles Prince

V tomto malém duchovním pojednání je ve 36 kapitolách nabídnuta možnost, jak objevit 36 způsobů lásky, 36 konkrétních impulsů, které mohou čtenáři rozšířit obzory a otevřít ho novému způsobu lásky.

Paulinky, brož., zúž. B5, 80 stran, 89 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzertní týdeník Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1